

Kaláris

Mártély önkormányzatának közéleti-kulturális információs kiadványa
Hírek, pillanatképek Mártély életéből 2005. augusztus - 13. szám

Egy éve jelent meg az első Kaláris...

„Jelzöm...”

Pokolba már a szép szavakkal...

...szeress egy kicsit jobban. Így folytatódik annak a dalnak a szövege, amely eszembe jutott, mikor kezembe került a második Kavalkád programújságja 1997-ből. Ennek hátsó borítóján Hódmezővásárhely és Mártély polgármestere látható egy fényképen, összehajolva, mosolyogva, látható egyetértésben - egy asztalnál. A képaláírás - talán még sokan emlékeznek rá ma is -: "Nem az a fontos, hogy ki kivel, hanem az összefogás." Tudom, az ilyesmit nem lehet erőltetni, mert ebben a fura sikerorientált világban sok más emberi érték eltűnése mellett, mikor egyre nagyobb teret hódít a hatalmi érdekek mindenek előtti képviselője, s az emberség mint olyan, sokszor abszolút megszűnni látszik...

Hát igen... Lehet utólag sokmindent, jót és rosszat is mondani néhai Rapcsák András, Hódmezővásárhely volt polgármesterére, de nekem ez a kép magáért beszél. Érezni valami formátumot. Valami önkéntelen hangulatot. Valami olyasmit, mintha akkor és ott nem leigázandó tartománynak tekintené Mártélyt, és ellenfélnek első emberét, hanem segítségre érdemes kistestvérnek, támogatásra szoruló munkatársnak, akivel együtt lenni jó. És talán sohasem volt szándéka ártani, talán inkább lehetőségeihez képest támogatni és jó értelemben pátyolgatni akarta Mártélyt. Nem tudom, hogyan készülhetne napjainkban egy ehhez hasonló fotó. Mert a külsőségek kedvéért, a látszat kedvéért, a gyanútlan és nem mindig helyesen tájékozódott választópol-

gárok megnyugtatása kedvéért összeülni egy beállított fénykép erejéig és kényszeredetten mosolyogni, botorság lenne. Pláne, ha amúgy, a hétköznapokban, a napi kapcsolatokban, a munkában, s egymás kölcsönös tiszteletben tartásában a dolgok háttere nem egyezik a kifelé mutatott valósággal. Nincs értelme tehát színjáték gyanánt megjátszani az egyetértés hajlandóságát és a nem létező összefogást. Mert valóban nem az a fontos, hogy kivel, hisz nem lehet mindenki mindenkinek rokonszenves, de leginkább azzal kellene és lehetne, akit a sors adott mellénk a munkában "társnak". És eközben nem kell feltétel nélkül elfogadni és szeretni sem egymást. Ám kultúraltan kommunikálva együttműködni - az, lehetséges volna. Egy magára valamit is adó embernek mosolyogva szépeket mondani egy egész falunak, miközben már megtett bizonyos lépéseket ellehetetlenítésükre, nem ildomos, ha csak nem azért teszi, mert saját érdekein kívül semmi és senki nem lehet

(folytatás a következő oldalon)

Erről olvashatnak

Mártély Község Képviselő Testületének

nyilatkozata	2. oldal
Olvasói levél Lázár Jánoshoz	2. oldal
Péter jegyzete - Akinek nem inge...	3. oldal
A tizedik után...	4. oldal
Beszámoló a X. Mártélyi Kavalkádról	
sok-sok fényképpel	5-17. oldal
Mártély a lelkem része	
Beszélgetés Erdős Péterrel	18. oldal
Kőbe zárt lélek - elmélkedés	18-19. oldal
Kavalkád a látogató szemével	19. oldal
Lovaikon járőröznek...	21. oldal
Koldusok falva - válasz egy kritikusnak	21. oldal
Mesterség és hagyomány	23. oldal
A Mártélyi Üdülőtérületért Közhasznú Egyesület	
utolsó órái	24-25. oldal
Önkormányzati hírek	26-27. oldal
Testületi ülés napirendjei, határozat a csatornázásról	
Rövid hírek, információk	28. oldal

említésre méltó abban az emberpróbáló harcban, aminek Élet a neve. Szóval a fotó láttán valóban hosszan elgondolkodtam: a dolog emberi oldalán. Hogy vajon, hogy volna lehetséges ma egy ilyen fényképet készíteni? Mert az egyik szereplő adott. De ki ülne mellette? Azt mondják, felesleges a kérdés? Nem! Mert a közember azt gondolná, hogy akik (elvileg) egy csónakban eveznek, s nem csak politikai értelemben, hanem az egyetemes közjó szolgálatában is, mint jó csapatjátékosok, szíves-örömezt tesznek meg hasonló gesztust a közös ügyért...

Egyre inkább az látszik azonban kikristályosodni, hogy ez csak feltételezés és remény. De hiába is nyernek egy-egy versenyben látszólag némelyek, az élet bebizonyította már: végső, az emberekben jó érzéseket keltő, maradandó emlékü győzelmet, sikert és dicsőséget csak olyan személyiség arathat, aki hatalmában alázatos, tetteiben nyílt és következetes, és emberségében feddhetetlen.

Farkas Csamangó Zoltán

Nyilatkozat

Tisztelt Mártélyiak!

Az elmúlt napokban a mártélyi csatorna-beruházásról szárnyra kapott rémhírekkel kapcsolatban Mártély képviselőtestülete a lakosság tájékoztatása céljából a következő nyilatkozatot adja ki:

Képviselő testületünk, eleget téve néhány mártélyi lakos és településünk országgyűlési képviselője kérésének, mely szerint az Állami Számvevőszék vizsgálatának befejezéséig szüneteltesse a csatorna-kivitelezési munkálatokat, átmenetileg leállította a csatornázást. **E vizsgálat, nem Mártély község folyamatban lévő beruházását vizsgálta, hanem 21 másik település önkormányzatát és 10 vízi-közmű társulatot.**

Az ÁSZ vizsgálat lezárult. Testületünk a jelentést, a Belügyminiszter, a Pénzügyminiszter, s a Geoterr Rt. álláspontját is megismerte, és több, egymásnak ellentmondó megállapítást talált. Ugyanakkor a mártélyi szerződésekre vonatkozóan szakértő segítségével megtette a szükséges intézkedéseket. Mivel településünkön érvényes szerződések vannak életben, és hivatalos megkeresés felettes szervtől nem érkezett a Mártélyi Polgármesteri Hivatalhoz, így nem kívánunk szerződést szegni, s nem látjuk indokoltnak a megkezdett beruházás leállítását. Képviselőtestületünk 2005. augusztus 29-i ülésén a csatorna-beruházás folytatásáról hozott egyhangú határozatot. Testületünk, mérlegelve az összes körülményt, meggyőződéssel vallja, hogy szerződésszegéssel, a munkák teljes leállítása esetén olyan kár érné Mártély lakosságát és önkormányzatát, amelynek felelősségét nem kívánjuk felvállalni. A mi célunk az, hogy törvényesen, szabályosan és minél rövidebb időn belül valósuljon meg a csatornahálózat és a szennyvíztisztító a településen. Szeretnénk hangsúlyozni, hogy a mártélyi ingat-

lantulajdonosoknak az aláírt többoldalú szerződések és megállapodások értelmében csak a havi 2. 500 forintos, 77 hónapos kötelezettségvállalása van, mint egyedüli teher, és nem a több helyen és többek által hangoztatott háztartásonkénti 2 millió 600 ezer forint, amely így nem is lehet jelző, mint ahogy az ingatlanok elárverezésére sem kerülhet sor!

Mivel az ÖKOTÁM rendszerrel megvalósuló csatorna-beruházás mintegy 200 települést érint, az Országgyűlés előreláthatólag a tavaszi ülészakon fogja megtárgyalni a jelentést, és a vizsgálatban érintett szervezetek reagálásait, majd dönteni a rendelkezésükre álló összes információ alapján.

A tényekhez tartozik, hogy valóban folyik egy eljárás Mártély község önkormányzatának csatornázása ügyében, egy olyan feljelentés kapcsán, amelyet Dr. Lázár János a település országgyűlési képviselője tett már hónapokkal ezelőtt ismeretlen tettes ellen, a számviteli fegyelem megsértése vétségének megalapozott gyanúja miatt. A község polgármesterét ebben az ügyben tanúként idézték be és hallgatták ki a szegedi Rendőrkapitányságon. A feljelentés pontjai között, szerepelnek a képviselő úr lakossági fórumán elhangzott felvetések.

Képviselőtestületünk leszögezi, hogy a mártélyi csatorna-beruházás előkészítése kapcsán legjobb tudásunknak megfelelően, a rendelkezésünkre álló ismereteink birtokában jártunk el a mártélyi emberek érdekében.

Egyúttal visszautasítjuk azokat az alaptalan vádakot, és állításokat, melyek szerint szándékosan félrevezettük volna a község lakóit. Eskünknek megfelelően, körültekintően szolgáljuk Mártély előrelépését, fejlődését.

Mártély község Polgármestere és Képviselő Testülete

Galambposta

E rovatunkban az olvasók leveleinek, észrevételeinek s panaszainak adunk helyt. Fenntartjuk azonban a jogot, hogy etikai megfontolásokból mérlegeljük a megjelentetés szükségességét vagy hogy rövidített és szerkesztett formában tárjuk ezek tartalmát Önök elé. A szerkesztőség, nem feltétlenül ért egyet ezen íráskok tartalmával.

Tisztelt Lázár Úr!

Mi mártélyi idősebbek, nagy szimpátiával figyeltük kezdetől fogva az Ön munkáját. Szimpatikus volt az a fiatalos lendület és gyors intézkedési hajlama, amivel az ügyeket intézte. Mint Mártély országgyűlési képviselőjében megmondom őszintén akkor csalódtunk először, mikor egyik meghirdetett lakossági fórumára nem jött el, hanem küldte maga helyett az alpolgármester urat. Mi nem vagyunk nagyon iskolázottak, és biztosan nem tudunk olyan választékkal beszélni mint ahogy ön, de úgy gondoljuk, meg

azt mondták akik értenek hozzá, hogy egy országgyűlési képviselőnek nincsen helyettese. Pedig akkor önt többen látták Mártélyon autóban, mégsem méltatott bennünket a megjelenésével. Meg a többi. Akkor inkább le kellett volna mondani, hogy sok dolga jött közbe. Egy ilyen kis faluban sok minderről van szó, meg beszélgetés utcán, itt-ott, mindenfelé, és olyan hírek is vannak, hogy ritkán teszi tiszteletét például ha meghívják. Szeretnénk tudni, akkor hogy gondolja, megismerni a falu lakóit, a gondjaikat, és hogy tud nekünk mint képviselőnk segíteni? Most meg azt olvassuk, meg látjuk a tévében, hogy nemhogy segítene, de egyenesen akadályokat gördít a mi csatornázásunk elé. Igaz, hogy van egynehány, aki nem akarja, de ezek itt kevesen vannak mihozzánk képest. Én személy szerint elég szomorú vagyok,

és azok is akikkel beszéltem ezekről a dolgokról, hogy jó volna inkább ha segítené ezt a kis falut. Vagy ha ezt nem áll szándékában velünk, akkor meg inkább nem kell ártani. Sok embernek ez ám a véleménye. Sajnos nem csak nekem. Amit a városi tévében a telefonosba mondott, azt mi nem tudjuk. De ha itt valakik loptak, meg csaltak az emberek pénzével, majd a törvény kideríti és akkor még az is lehet, hogy azokat lecsukják. Addig mi szerintünk meg építeni kellene amit elkezdtek, mert megyünk bele a rossz időbe, és vergődhetünk térdig érő sárban. Minden esetre azt szeretnénk, hogy foglalkozna az emberek tényleges gondjaival, inkább mint hogy azt érezzük, valamiért nem szeret bennünket.

Köszönöm: R.J. mártélyi nyugdíjas

Péter jegyzete

Akinek nem inge, ne vegye magára.

Nincs nagy baj Mártélyon, de vannak városi érdekek, amik bajokat hozhatnak. Ami az elmúlt hetek kissé zavaros hangulatában történik, az minden, csak éppen nem jele az együtt működési szándéknak. A nagyhalak nem segíteni, hanem felfalni igyekeznek a kicsi segítségre szoruló, de függetlenséget elnyert testvéreiket. Ez tapasztalható a lakossági fórum menetrendjében, a személyes támadási akciókban, a mindég ismétlődő, sőt erősödő hatalmi jogok bemutatásában, a sajtó, és a rádió falun kívüli érdeket szolgáló, tényeket elkerülő hírszolgáltatásában. A demokrácia alapjai még meg sem szilárdultak, de már omladoznak alapkövei.

Amikor neves, sőt tehetséges politikusok az ötvenes évek bevált személyi kultuszából merítenek módszereket, az idősebb nemzedék arra nyálas-családias Roht Mátyás általi ünnepekre emlékszik, amikor a gyermekek, öregek, munkások voltak éltetve, simogatva a nyilvánosság előtt, de a háttérben a legkeményebb utasításokkal, megtorlásokkal sújtották a népet. Rossz emlékek ezek, amikor oly nagy volt a teher, hogy az emberek legszorgosabbjai is szükségben éltek. Ez a kor mély nyomokat hagyott maga után. Ennek a kornak voltak jellegzetességei, amelyek még ma is felbukkannak itt-ott, egy némelyik politikus viselkedésében. A személyikultusz csúcspontján volt a központi irányítás a legveszedelmesebb. Sokan még ez időkből ismerik, mit jelentett a vidéknek, az elnyomottnak a parancs. Aki nem hajlott, annak jött a megtorlás. Aki akkor sem, arra a megsemmisítés várt. Ennek számtalan dokumentumát és formáját a Terror házában láthatja majd a fiatal nemzedék. Sajnos vannak a múltra vonatkozó jelek, összefüggések a letűnt diktatúra, és napjaink közéletében. Akkor is, ha ma számos érdekszövetségek és hatalmi körök vannak jelen, és nem centralizmusról van szó. A kis önkormányzatok elnyert függetlenségét, önrendelkezési jogait egyre inkább figyelmen kívül hagyják a nagyobb hatalommal rendelkező erők.

Érvényes ez úgy a politikai életben, mint az állami gazdasági támogatások, valamint a sajtó, a rádió, és minden más média-területen. Bekebelezni, elnyomni, vagy csak befolyást gyakorolni a nagyok – saját – érdekükben. Nem így képzeltük el, amikor a szabadságról, és a demokráciáról még csak álmodtunk. Olyan dél-amerikai, közép-amerikai demokrácia ez, amit inkább csak annak neveznek, de hiányzik a demokrácia jogainak tiszteletben tartása.

Azt is tudni kellene az illetékeseknek, hogy ez az érintett esetben hová szokott ez vezetni. Nem névleges dolgokra van szükség! A szabadsággal élni kell, tiszteletben tartva a másikat, akkor is, ha a segítségre, támogatásra szorul. Nem fordítva, amikor a kisebbben, gyengébben, csak az elnyomás, bekebelezés lehetőségét látják. Vannak európai demokratikus társadalmak, ahol példás együttműködésre, kölcsönös tiszteletben tartásra van példa, de ez mintha elkerülné a hazai politikusaink figyelmét. Így kénytelen az ember beképzeltetni, hogy a bizalmunkat elnyert politikusaink nem a társadalom fejlődését szorgalmazzák. Előtérbe kerül a korrupció, és a személyi hatalmi érdekek megszilárdítása. Ez nem csak a pártok közötti harcokhoz vezet, hanem még súlyosabb, párton belüli nézeteltéréseket kiobbantó önmegsemmisítéséhez. Ennek elhatalmasodása a gazdasági folyamatok lelassulásához, és az ország versenyképességének csökkenéséhez vezet. Nem akarom a következményeket sorolni, hiszen a jegyzet kezdetén a helyi gondokra akartam rávilágítani.

A mi kis békés mártélyi közösségünket, kétes indulatú elemek igyekeznek felforgatni. Az emberek jó hangulata megint, mert dönteni igyekeznek felettünk, mert bele akarnak avatkozni sorsunkba, mert irigységgel párosul az eredményeink elismerése. Hatalmi harcok, személyi érdekek hajszája lehetne ez, de nem Mártélyon. Itt az ember békében, biztonságban akar élni, és ez az akarat a mi védőpajzsunk, amin nem engedjük át a felforgató, egymás ellen felbújtató, hangulatkeltő, belső vagy külső elemek szándékait.

Tennünk kell valamit! Meg kell őriznünk nyugalomunkat, szabadságunkat, és önkormányzati függetlenségünket. Ez a feladat mindenkire vonatkozik, ha továbbra is békében, szeretetben akar élni szomszédival, továbbá a község minden lakójával. Ez a jóakarató ember legfőbb célja, és alapja az örömteljes együttélésnek. Van minek örülni ebben a kis

(folytatás a következő oldalon)

faluban, még van. Ahhoz, hogy ez így maradjon, mindenki hozzájárulhat. Nem rágalmazni, feljelenteni kell embertársait, hanem leülni mindent megbeszélni, elpanaszolni ami fáj, és válaszokat, magyarázatot keresni az illetékeseknél.

Amikor egy családban gondok vannak, a legkevesebben fogadják el, ha abba valaki beleavatkozik, legtöbbször így is van ez rendben. Így van ez a község ügyeiben is. Nekünk kell megoldani gondjainkat, és nem engedhetjük, hogy külső előírásoknak, elvárásoknak kelljen eleget tennünk.

Én az egyik választástól a másikig abban bízok, aki azt megnyerte. Aztán az újabb választás előtt szigorúan számon kérem a munkáját, hogy mit is tett az érdekünkben. Ez a kulturált menete a dolgoknak, nem az acsarkodás. Amikor valakinek bizalmat szavazok, felelősséggel ruházom fel, hogy az érdekeimet képviselje. Ezt követően még nem végeztem. A választó dolga, hogy biztosítsa a megbízottja védelmét, annak minden időben való támogatását! Érvényes ez a közélet minden területére. Amikor itt lesz, a számonkérés ideje, és mindenki tette a dolgát, akkor a „dolgot” majd ki lehet értékelni. Akkor lesz itt ismét az ideje az újabb bizalom mérlegelésének. Az életnek rendje van, így a demokráciának is, betartása a mi dolgunk.

Még valamit! Ne engedjük a félrevezetésnek, mert ennek ma a fénykorát éljük. Helyi dolgainkat ne a városi médiáin keresztül nézzük, ne bízzuk dolgainkat határtalanul a város vezető embereire. Tanácsot akkor adjanak, ha kérünk tőlük. Mi sem igyekszünk eredményeiket félremagyarázni, még kevésbé abba beleavatkozni. Van bőségesen értelmes ember

a faluban, sőt értelmiségi is, a kiváló tehetségeket nem is említve, így kell, hogy legyen önbecsülésünk a saját dolgaink rendezésére. Nem mintha nem jött volna sok jó is a városból, de engedje meg a város vezető rétege, hogy mi döntsünk arról, mi az amit szeretnénk, és mi, amit nem. A tiszteletnek kölcsönösnek kell lenni, mert más alapja nem lehet a békés együtt élésnek.

Nincs szükségünk az eseményeink, eredményeink kiemelkedő sikereit leértékelő, azok szándékos elhallgatására törekvő médiára.

Ne fizessünk félrevezetésért, vagy olyan tudósításokért, amelyek a mi kárunkra tudósítanak. Az anyagi és hatalmi érdekeket szolgáló cikkek amik az elmúlt hetek sajtójában megjelentek, nem az együttműködést, és nem a falu érdekét szolgálják. Azért akarunk újságot olvasni, rádiót hallgatni, hogy ismereteinket bővítsük, és naprakész, hiteles tájékoztatást kapjunk. A sajtó egyéb stratégiai, taktikai lépéseitől mentesek szeretnénk maradni. Lassan ismét oda jutunk már, hogy csak az a hiteles, amit személyesen látunk, vagy hallunk, a többi mind csak a falun kívüli érdekek képviselete.

A helyi dolgokról személyes tapasztalatok, ezen túl az ide látogató vendégek véleménye kell, hogy döntő szerepet játsszon. A mi hibáinkat, amely nélkül nincsen rendezvény, nincsen esemény, magunknak kell felismernünk és megoldani. Segítségét mindig elfogadunk, de az ne elhallgatással, lejáratással, és ne támadások közepette történjen.

Pósz Péter

A tizedik után...

Mit is mondhatna egy lelkes résztvevő, aki az utóbbi években már rendezője és szervezője is volt az évről-évre megismétlődő augusztusi eseményeknek, így pár héttel a X. Mártélyi Kavalkád zárókoncertje után, kissé fáradtan, de a sikeres napok jóleső fáradtságával erről a jubileumi rendezvényről? Hogy le a kalappal az előtt a néhány tucat ember előtt, akik időt-fáradtságot nem sajnálva kigondolták, előkészítették a programokat, egyeztettek, szerveztek, építettek, bontottak, tisztozhattak, minden apróságra figyelve megpróbáltak egy a tizedik alkalomhoz méltó rendezvénysorozattal minden mártélyi és minden hozzánk látogató vendég kedvére tenni? Igen! Köszönet illeti őket! Nélkülük most sem jött volna létre a Kavalkád. És a támogatók nélkül sem, akik felajánlásaikkal hozzásegítettek bennünket, hogy még az eddigieknél is sokkal színvonalasabb műsorokkal és eseményekkel lássuk vendégül az idelátogatókat. Tudom, nem lehet minden igénynek megfelelni, ahol ennyi ember izlésének kellene eleget tenni, mind látnivalók, mind enni-innivalók tekintetében, mint a tömegeket megmozgató Kavalkád. Mégis úgy gondolom, a többség véleménye szerint is szép és tartalmas három napot tudhatunk magunk mögött, ahol sem rendbontás, sem a programok elmaradását okozó zegernye időjárás nem lett az ellenségünk. S bár a NOX együttes koncertje előtt minden rendező azért rimánkodott az égi időjárás-felelőshöz, tartsa még vissza az esőt néhány óráig, a több ezres tömeget nem tántorította el az égi áldás, s ki ernyővel védekezve, ki a sátrak alá húzódva élvezték végig azt a csodálatos műsort, amely csak néhányak kiváltsága lehet, ha nem hozzuk el ide Mártélyra.

Még az események kezdete előtt is kétséges volt, folytatód-e a Kavalkádok sora? Nos, az emberek reakcióból, elcsípett beszélgetéscsoportokból egyértelműen arra lehet következtetni, folytatni kell ezt a rendezvényt. Megnyitóstól, kiállításostól, feledhetetlen tűzijátékostól, vízi-rendezvényestől, a mártélyi hagyományok napjának keretében megrendezett kézműves bemutatóstól, sportversenyestől, kutya-szépség-versenyestől, veteránmotoros találkozóstól, gyermekműsorostól, felvonulástól – ahol felül a kocsi platójára a község polgármestere, és veszi a fáradtságot, hogy mikrofonnal a kezében közvetlenül felsorolja a felvonulókat, támogatókat, és név szerint megköszönje mindenkinek bármilyen segítségét –, és zárókoncertestől...

Ha csak ennyit tennénk a következő években, már ez sem lenne kevés. Biztos vagyok azonban, hogy Mártély és a mártélyi emberek még koránt sem fogtak ki az ötletekből. Ez a tizedik adhatott egy olyan lökést, hogy nagy figyelemmel átgondoljuk az eltelt és az előttünk álló éveket és az évek adta lehetőségeket. Most majd leülepednek a dolgok, és ki-ki magában is, s majd mindazok együtt is kiértékelik a tapasztalatokat, akiket ez illet. Magam abban reménykedem, a döntés nem lehet kétséges. A jóból könnyű még jobbat alkotni, ha van még erő, közös akarat, és lelkesedés. És most jó lenne azt mondani: viszont látásra a következő Kavalkádon. Tudják mit? Így köszönök el – hátha kiváló jóstehetséggel rendelkezem...

Farkas Csamangó Zoltán

Kerek évforduló – beszámoló sok képpel a X. Mártélyi Kavalkádról

A X. Mártélyi Kavalkád programsorozata 2005. augusztus 5-én, a falu főterén kezdődött, az ünnepi megnyitóval. A Himnusz elhangzása után, Csatlós Renáta mondta el Polner Zoltán: Mártély című versét. Balogh Jánosné Mártély polgármestere megnyitóbeszédében elsőként köszöntötte a

megjelent vendégeket és a rendezvényt támogatókat, majd visszaemlékezett a Mártélyi Kavalkád 10 év előtti elindítására. Elmondta, hogy az itt élő emberek immár hagyománynak érzik e napoknak a megrendezését, amely mindenképpen szükségeltetik egy ilyen kiváló adottságokkal rendelkező település életében, mint turisztikai rendezvény. Ezek után került sor a „Mártély Díszpolgára” cím, és a „Mártély Községért” emlékérmek átadására. Mártély Község képviselő testülete a település kulturális életében hosszabb időn át végzett eredményes tevékenysége elismeréseként Erdős Péter festőművész részére a „Mártély Község Díszpolgára” címet adományozta.

Erdős Péter

A díszpolgári cím mellett három „Mártély Községért” emlékérem adományozására is sor került. Ebben az évben a képviselő testület emlékérmeket adományozott Kristó Lajosné Pannika néni részére. Mártély község képviselőtestülete a település gazdasági-társadalmi és kulturális életében végzett eredményes tevékenysége elismeréseként Cirok Mihály részére szintén emlékérmeket adományozott. Harmadikként 2005-ben Mártély község képviselőtestülete „Mártély községért” emlékérmekkel tüntette ki Benkő Istvánt, a Szoliter Kft. egyik tulajdonosát. A polgármester

Kristó Lajosné Pannika néni

Cirok Mihály

Benkő István

asszony külön megköszönte áldozatos segítségét, amellyel többek között a Kavalkád szóróanyagainak, plakátjainak, és egyéb nyomdai anyagoknak az elkészítésével járult hozzá folyamatosan a rendezvények sikeréhez, s e munkát térítésmentesen bocsátotta a falu Önkormányzata és civilszervezetei rendelkezésére. Munkájára, amelyet szívesen és önkéntesen ajánlott fel, mindig számíthatunk. A képviselő testület a hagyományokat megszakítva, 2005-

ben, két különdíj odaítéléséről is döntött. Az egyik díjat, a "Mártély Község Közigazgatásáért" kitüntető címet Horváth Istvánnak, Mártély volt jegyzőjének nyugdíjba vonulása alkalmából, példás életútja elismeréséül adományozta a testület.

Horváth Istvánné

A másik újonnan létrehozott elismerés, a „Mártély Tiszteletbeli Egyesülete” cím. E kitüntető címet idén első alkalommal a Mártélyi Olvasópáholy tagjai részére adományozták, akik a Bojtorján együttes tagjaiból, és pártoló tagjaiból áll. Az együttes 1981-ben itt járt Mártélyon, amikor megírták első nagylemezük teljes zenei anyagát, amely nem sokkal a kiadás után aranylemez lett. Az együttes tagjai ezek után átadták az óvoda vezetőjének

Kiállítás megnyitó a faluházban

Küöldíjat kapott a Mártélyi Olvasópáholy

50 ezer forintos felajánlásukat, amellyel a gyermekek játékvasárlásához kívánnak hozzájárulni.

Albert Tibor alpolgármester a kerek évforduló alkalmából, egy csokor virággal köszönte meg Balogh Jánosnénak a Kavalkád eddigi tíz évében végzett szervezőmunkáját, minden mártélyi ember és a rendezvényre kilátogató résztvevő nevében.

És minthogy a programok részletes ismertetése már előző számunkban megtörtént, beszéljenek a szavak helyett a képek, amelyek a Kavalkádon készültek. (A fotókat Békési Sándor, Borsos József, Farkas Zoltán, Pósz Péter és Zsótér Gábor bocsátotta a Kaláris rendelkezésére, melyet ezúton köszön meg a szerkesztőség!)

UFÓ-kavalkád közönsége a kempingben

Tűzijáték-bár színesben volt igazán gyönyörű...

Így épült a színpad

Ezek a napok vidámságra valók

Az öreg halász és a varsa

Mindenki a Kalárist olvasta

A citerák mestere

Mária néni Tápéról

Katica

Apával az igazi

Vessző, vessző, vessző, aranyos vessző

Egy helybéli mester, aki végig serényen dolgozott...

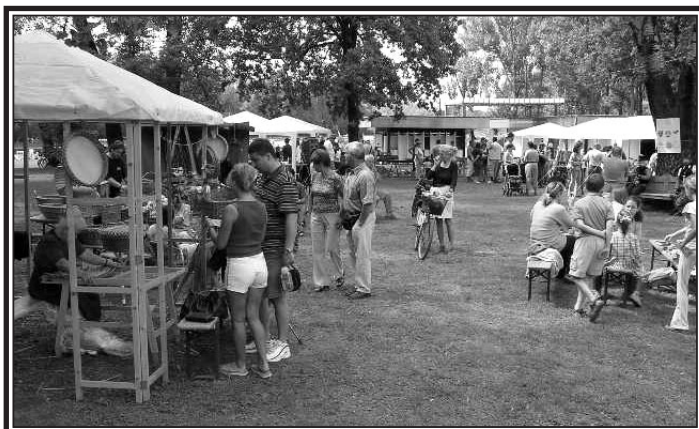
Edény-csendélet

A suszter maradjon a kaptafánál (vagy mégse?)

Bőven akadt nézelődni való és nézelődő

Mindent szemügyre kell venni

Rendezőlánycok

Kati néni alkot

Tódböbe gyerekekkel

Hiába – a mester keze segít

No comment

Cica lesz, vagy oroszlán

Csodálkozás

Szobrásztanoncok

Megbeszélés – női dolgok

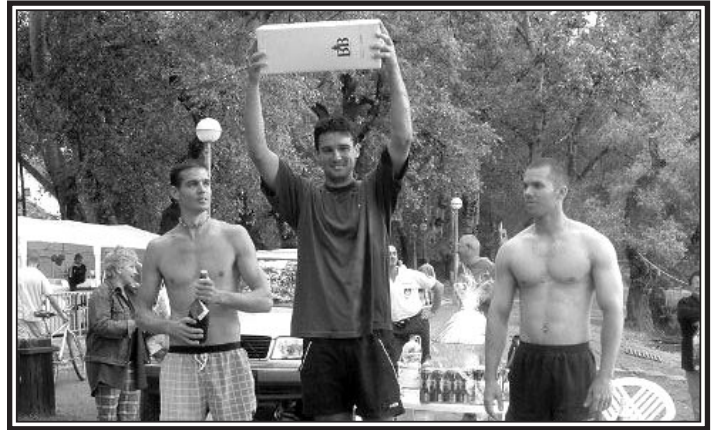
Vizimennyegző

A vurstli – hátulról

Családi ladikverseny – befutó

Az egyéni győztes és versenytársai

Mérik a „száguldó“ bringásokat

Tempó, tempó!

A strandröplabda-verseny egyik meccse

Itt mindenki győzött

Hátuk mögött a felirat

A virágkötők nem győzték...

Indul a Kavalkádi Felvonulás

A mi polgármesterünk

Egy helyre csikós legény

Az ingatag fejű óriásbábok

Csinos majorettek

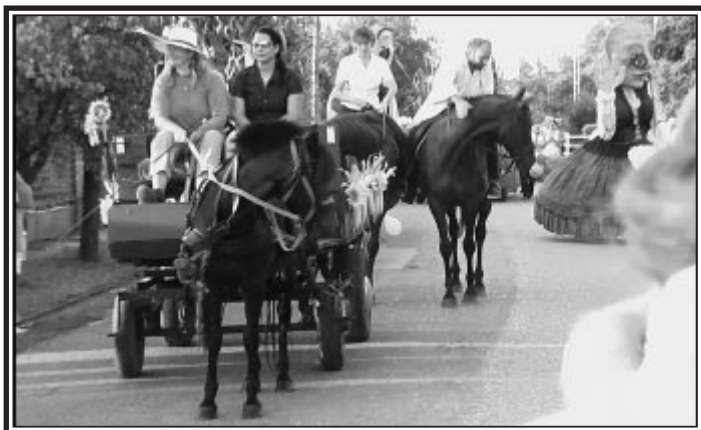
Rózsák mosolya

Benkő Noémi

Rezesbanda

Napraforgós kocsi

Hej, libuskák, libuskák

A békává változott ovisok

Menet közben is dolgoznak a pékek

Ki van a csukja alatt?

Mobil festészet

Gyönyörűen feldíszített kamion

Az öreg kétkerekűek szerelmesei

(folytatás a 17. oldalon)

TOP-Online MIKRONET
már havi **4.900 Ft-tól***

Haladj a koral!

TOP-Online

Haladj a koral, és mi megmutatjuk Neked, hogy az Internet mennyi lehetőséget, szabadságot fog nyújtani számodra.

Csatlakozz most a TOP-Online segítségével, és fedezd fel a világot!

*A feltüntetett akciós áraink az adott MIKRONET-es csomagokra vonatkozik 2 éves hűség szerződéssel.

Az akció 2005. augusztus 10-től 2005. október 1-ig tart.

A havi 40 Gigabájt letöltött adatforgalmat elérő előfizetők esetén a működtető (TOP PC) fenntartja azt a jogot, hogy az aktuális hónapból fennmaradó napokban a sávszélességet lecsökkenti 128 Kbit/s-ra.

További információ: 62/533-488 (9-18 óra között).

Haladj a koral,
és mi segítünk kinyitni a „világ kapuját”!

Mikronet Induló csomag
már havi bruttó **4.900 Ft-tól**

A Mikronet Induló csomag előnyei:

- 24 órás folyamatos szélessávú Internet elérés,
- nincs szükség telefonvonalra
- az Internettel most ismerkedőknek is ideális
- havi 3 GB adatforgalom
- 1 db e-mail cím, 50 MB tárhellyel

További termékjellemzők:

- havi díjak: 2 éves hűség szerződéssel: 4.900 Ft
1 éves hűség szerződéssel: 5.900 Ft
hűség szerződés nélkül: 8.900 Ft.
- a csomagban foglalt forgalmi adatmennyiség túllépése esetén gigabájtanként 1.000 Ft-ot számlázunk ki.

Igény esetén bérelt vonal kiépítése!

Haladj a koral,
és szőrfőzz az Interneten éjjel-nappal!

Mikronet Haladó csomag
már havi bruttó **6.990 Ft-tól**

A Mikronet Haladó csomag előnyei:

- 24 órás folyamatos szélessávú Internet elérés,
- nincs szükség telefonvonalra
- azoknak, akik böngészgetnek, chat-elnek, stb.
- havi 5 GB adatforgalom
- 1 db e-mail cím, 50 MB tárhellyel

További termékjellemzők:

- havi díjak: 2 éves hűség szerződéssel: 6.990 Ft
1 éves hűség szerződéssel: 8.350 Ft
hűség szerződés nélkül: 10.900 Ft.
- a csomagban foglalt forgalmi adatmennyiség túllépése esetén gigabájtanként 1.000 Ft-ot számlázunk ki.

Igény esetén bérelt vonal kiépítése!

Haladj a koral,
és mi nem szabunk Neked korlátokat!

Mikronet Profi csomag
már havi bruttó **8.990 Ft-tól**

A Mikronet Profi csomag előnyei:

- 24 órás folyamatos szélessávú Internet elérés,
- nincs szükség telefonvonalra
- azoknak, akik „töltnek ezerrel”
- korlátlan adatforgalom
- 3 db e-mail cím, 100 MB tárhellyel

További termékjellemzők:

- havi díjak: 2 éves hűség szerződéssel: 8.990 Ft
1 éves hűség szerződéssel: 10.500 Ft
hűség szerződés nélkül: 12.900 Ft.

Igény esetén bérelt vonal kiépítése!

Összehasonlító táblázat

Csomagok	INDULÓ		HALADÓ	
	2 év	1 év	2 év	1 év
Hűség szerz.				
TOP-Online	4.000,-Ft	5.500,-Ft	6.500,-Ft	8.150,-Ft
Csomagok	START		BIZTONSÁG	
Hűség szerz.	2 év	1 év	2 év	1 év
Más szolgáltató	6.500,-Ft	7.500,-Ft	8.200,-Ft	9.200,-Ft
Megtakarítás éves szinten TOP-Online előfizetés esetén forintban.	18.000,-Ft	24.000,-Ft	20.400,-Ft	14.400,-Ft

Telepítés:

Telepítésre kerül egy 13,5 dBi nyereségű, irányított antenna, egy rádiós (wireless) kártya, egy 50 ohmos koaxiális kábel + csatlakozók, melynek együttes értéke bruttó 20.000 Ft. Lehetőség van az eszközök bérlésére is, ami 1 éves hűség szerződés esetén havi bruttó 1.650 Ft, 2 éves hűség szerződés esetén az eszközöket ajándékba adjuk! A belépés díja: 6000 Ft.

Beszereleési határidő: megrendeléstől számított maximum 15 nap.

KAPCSOLAT

Bízunk benne, hogy segítségére lehetünk, és megtalálta a számodra legmegfelelőbb MIKRONET-es csomagot.

Ha már kiválasztottad vagy még több információra lenne szükséged, fordulj hozzánk bizalommal:

Ügyfélszolgálat:

6800 Hódmezővásárhely, Andrásy út 3.

Telefon: 62/533-488

Mobil: +3620/511-6090

E-mail: mikronet@vipmail.hu

A **HUNNIA PANZIÓ** az Ön érdekében is várja vendégeit. Nagyobb családi ünnepek, baráti rendezvények, vagy barátai, ismerősei mártélyi tartozkodása alkalmával, kényelmes Panzióinkkal állunk megrendelőink rendelkezésére.

Mártélyi lakosok megrendeléseit, 10 % kedvezményben részesítjük.

Érdeklődés

Bereczné Irénkénél:

06-30/507-6692 alatt.

Honlap: www.hunnia.de

Email: martely@freemail.hu

- Bútorlap szabás
- Egyedi és konyhabútor
- Külső és belső nyílászáró
- Előtető, lépcső készítés
- Lambériázás

Korszerű gépekkel

Rövid határidővel

Síkfa Kft.

Mindszent, Mátyás Király utca 68.

Tel.: 62-226-528,

06-30-943-30-34, 06-30-968-35-48

MEGNYÍLT!

A megújult **Hangya Barkácsbolt** bőséges árukészlettel várja vásárlóit.

Ízelítő termékeinkből: csatornázáshoz csövek, idomok, festékek, lakkok, lazúrok, , csemperagasztó, fugázó, samottpor, mérgek, ragasztók, csavarok, szegek, huzalok, dróthálók, hőszigetelő rendszerek, nemesvakolatok, kazánok, kandallók, radiátorok, szerszámgépek, csaptelepek, mosdók és tartozékaik, villanykapcsolók, konnektorok, mosóporok, öblítők, mosogatószerek, ajándéktárgyak...

Könnyűszerkezetes faházak kulcsrakész állapotig, hitelügyintézéssel.

Cím: Mártély, Fő u. 64.

AGROFERR

VAS ÉS ACÉL ÉPÍTŐANYAG KIS- ÉS NAGYKERESKEDELEM

MENNYISÉGTŐL FÜGGETLEN DÍJTALAN KISZÁLLÍTÁS

RENDELÉSFELVÉTEL:

62/244-055 • 30/6558-661

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, SZÁNTÓ K. J. U. 172.

www.agroferr.hu

Tisztelt Olvasó!

Egy év telet el, amióta Ön minden hónap elején kézhez kapja Mártély Önkormányzatának lapját, a Kalárist. Mind a lap kiadója, mind a szerkesztőség arra kéri, hogy a mellékelt kis kérdőív név nélküli kitöltésével segítsen nekünk abban, hogy az újságról alkotott vélemények és javaslatok összegyűjtésével, Önöktől, első kézből tudjunk tájékozódni annak érdekében, hogy a falu lakóinak minél szélesebb körű és minél hitelesebb tájékoztatást tudjuk nyújtani.

Ugyanezt kérjük a kérdőíven a „Szóbeszéd” rádióval kapcsolatban.

A kérdőíveket – hogy ne kelljen ezzel fáradniuk – leadhatják saját postásuknak, amelyeket mi összegyűjtünk és kiértékelünk. Segítségüket előre is megköszönve: a lap és a rádió szerkesztősége!

Eljut-e Önhöz minden hónapban a Kaláris?

 igen nem

Elégedett-e a lapban megjelenő mártélyi híryanaggal?

 igen nem részben

Szívesen forgatja-e az újságot?

 igen nem ha időm engedi

Hitelesnek, megbízhatónak értékeli-e a lap által nyújtott tájékoztatást?

 igen nem nem mindenben

Zavarja-e Önt, hogy a lapban időnként megjelennek mártélyi alkotók írásai, versek, novellák?

 igen nem szívesen elolvasom

Az alábbi változtatások közül, melyiket tartja kívánatosnak?

 több kép kevesebb kép

Mennyi politikai jellegű cikket szeretne olvasni?

 többet kevesebbet semmit

A helyi hírek mennyisége és minősége Ön szerint:

 elegendő (jó) több kellene megfelelő

Országos hírek tekintetében:

 elegendő több kellene megfelelő

Világeseemények, érdekességek:

 elegendő kevés

Mely rovatokat kedveli? (Több válasz is lehetséges)

 hírek riportok jegyzetek beszámolók közlemények sport

Milyen változtatásokat javasol a lappal kapcsolatban?

.....
.....
.....
.....
.....

Hallgatja a Szóbeszéd Rádiót?

 igen

 nem

Ha hallgatja,

Milyen gyakorisággal hallgatja?

 naponta

 heti 1-2 alkalommal

 teljesen rendszertelenül

Melyik műsorsávot hallgatja? (Több válasz is adható)

 6:30 és 18 között folyamatosan

 6:30 és 9:30 között

 9:30 és 13:00 között

 13:00 és 15:00 között

 15:00 és 18 között

A hét melyik napján hallgatja leginkább? (Több válasz is adható)

 hétfő

 kedd

 szerda

 csütörtök

 péntek

 szombat

 vasárnap

Érdeemes lenne-e a műsoridőt 24 órára bővíteni?

 igen

 nem

 igen, de majd 1-2 év múlva

Elégedett-e a rádió műsorának vételi minőségével?

 Igen, jó minőségben hallható a műsor.

 Néha sistereg, de azért még élvezhető.

 Gyakran sistereg, szinte élvezhetetlen.

 Egyáltalán nem tudom fogni az adást.

Miért hallgatja a műsört?

 Tetszik a zenei válogatás

 Az országos hírek miatt

 A helyi hírek miatt

 A Mártélyről szóló műsorok miatt

 Egyéb magazinműsor miatt

Interneten hallgatta-e már a műsört?

 igen

 nem

Ha nem hallgatja a Szóbeszéd Rádiót:

Miért nem hallgatja?

 Nem tetszik a műsorszerkezet

 Nem akkor van a műsor, amikor rádióközelben vagyok

 Nem fogható nálam a műsor

 Nem tudtam, hogy van mártélyi rádió

Milyen műsorokat hiányol:

.....

.....

Mit kellene módosítani a rádióval kapcsolatban?

.....

.....

Egyéb – a rádióval kapcsolatos – javaslat, észrevétel:

.....

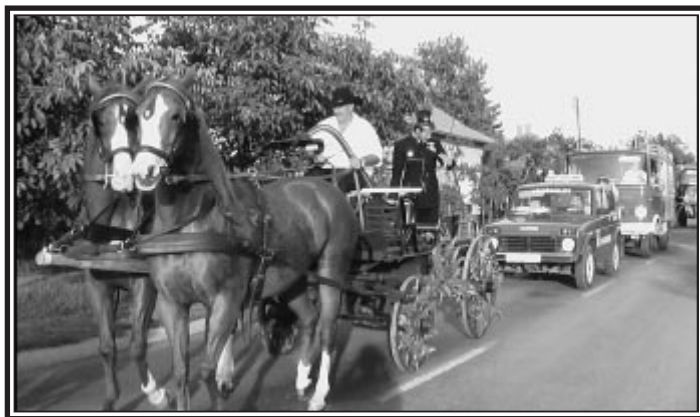
.....

.....

.....

Nem mindegy, ki van a talicskában

Múlt és jelen – polgárőrök, tűzoltók

A TIME együttes

Aranyosak voltak – a koncert után dedikált a NOX

Mártély Község Önkormányzata köszönetét fejezi ki a X. Mártélyi Kavalkád támogatóinak:

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata, Csongrád Megyei Rendőrkapitányság, Városi Rendőrkapitányság Hódmezővásárhely, Tisza-Marosszögi Vízgazdálkodási Társulat, Székkutas és Vidéke Takarékszövetkezet – Hódmezővásárhely, OTP és Kereskedelmi Bank Rt. Dél-alföldi Régió hódmezővásárhelyi Fiókja, Démász Rt. Hódmezővásárhelyi Kirendeltsége, A.S.A. Köztisztasági Kft., Szerencsejáték Rt., Villeroy & Boch Magyarország Kft., Asztavill Kft., Csm. Kegyeleti Kft., Protetim Orvosi Műszergyártó Kft., Tisza Volán Rt., Tisza Mgszsz. Mártély, Eurotex Kft., Fémtechnika Kft., Garai Kerámia, Hédi Söröző Mártély, H-Kósa Bt. Mártély, Hódrád Bt., Hódút Kft., Jó Étvágyat Kft., Kalasa Bt., Pelle d'oro, Mártélyi Vízmű Kft., Szoliter Nyomda, Nádirigó Panzió Mártély, Országos Mentőszolgálat hódmezővásárhelyi mentőállomása, Magyar Tiszához Bt., Mártélyi Üdülterületért Közhasznú Egyesület, Fény-Modul Kft. Médiatámogatók: Délvilág és Megyei Hirdető, 7 Nap Hetilap, Rádió 7, Városi Televízió Hódmezővásárhely.

Narancs Klub - Zsadányi Lászlóné, Polgárőr Tűz- és Vagyonvédelmi Közhasznú Egyesület Mártély, Dr. Buzi Lajos, Horváth István és neje, Hízó Zoltán és neje, Juhász Imréné, Kérdő Ferenc vállalkozó, Makán Mihály és neje, Mónus István lángossütő, Radics Pálné, Dr. Rajcsányi András, Bacsa Pál képviselő, Dr. Hernádi Gyula képviselő, Szabó

István és családja, Szél Sándor vállalkozó, Lantos Sándor és neje, Szénási János fazekas, Dr. Szűcs Gábor, Takács Béla pék, Török Ferenc fazekas, Varsányi János vállalkozó, Sági Ernő vállalkozó, Kazán Imre és neje, Vörös József vállalkozó, Szerencsejáték Rt., Tungram Schréder, Horváth István vállalkozó, Horváth Istvánné, Kazán Imre és neje, Lantos Sándor és neje, Vörös József vállalkozó, Márton András és neje.

Mindezeket túl köszönjük az előkészítésben, a szervezésben és a lebonyolításban résztvevő minden tisztelt segítőnk munkáját, amely nélkül e sikeres jubileumi rendezvény semmiképpen nem jöhetett volna létre!

„Reszketetek szűnyogok!”

A „Hogy Életük Legyen“ Alapítvány az Ifjúságért idén is megrendezi a szokásos **Szűnyogúzó napot** a holtág partján a fajátszótéren.

Lesz: -kézműveskedés
-vidám játékok
-jó társaság, beszélgetés
-bográcsos halászlé

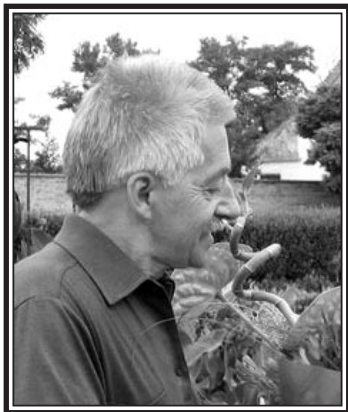
és egy szép napunk együtt...

Várunk szeptember 17-én, szombaton reggeltől, családotól

Mártély a lelkem része... (Beszélgetés Erdős Péter festőművésszel.)

F.Z.: - Erdős Péterrel ülök szemben, akiről remélem mondhatom, atyai jó barátom, ki valamikor a rajzolás rejtelmekre oktatót engem a vásárhelyi Szántó Kovács János Általános iskolában. Az első, amit szeretnék megkérdezni, hogy most, hogy túl vagyunk a X. Mártélyi Kavalkád megnyitó ünnepségén, ahol díszpolgári címmel tüntettek ki – hogyan ért ez a kitüntetés?

E.P.: - Ez a kitüntetés nagyon váratlanul ért, bár, talán korábban, mintha említés esett volna, hogy szóba kerül ilyen is, de én a Kmetykó Károly díjra gondoltam, mert kértek, hogy mint kitüntetett, hozzak be néhány képet, Mártélyhoz kapcsolódó művet, kiállításra. És hát be is hoztam, de nem olvastam el a táblán, nem is néztem meg a tíz kavalkádnak a díszpolgári címmel kitüntetettjeit, nem tudtam, hogy ott, ott vagyok-e, s most utólag láttam csak, de nagyon örültem, hogy Mártély, ami tényleg a kedvenc helyem a szülővárosom után, ilyen nagy megbecsülésben részesített.

F.Z.: - Nagyon sokszor lehet veled találkozni a parton

fényképezőgéppel a kezekben, ahogy szép lassan sétálgatva figyeled a vizet, a fákat, madarakat. Gondolom, ez ad ihletet a szebbnél-szebb képek elkészítéséhez.

E.P.: - Így van. Ez a kapcsolat nagyon régi, tehát még régebbi, mint mielőtt én festeni, vagy fotózni kezdtem volna. Még a nagyszüleim kapcsán volt itt Mártélyhoz olyan kötődés, ami hát ugye a családban már régen ismert volt. A nagyapámék testvérének volt a hullámtéren gyümölcsösük még a húszas, harmincas években, ahová édesanyám még lány korában is kijárt nyaralni. Ott egy ilyen lábas faház volt a gyümölcsösben – ezt régi fotók is bizonyítják -, és aztán később, mikor kisgyerek voltam akkor jöttünk ki vonattal a szülőkkel, bátyámmal. Édesapám is festőművész volt, és lát-

tam, hogy ő is leül dolgozni a partra, ami akkor még más-hogy nézett ki, a strand is, meg a többi rész is, s aztán később magam jöttem, vagy barátokkal, biciklivel. Amikor a Tanárképző Főiskolát – amit először végeztem a Képzőművészeti Főiskola előtt –, befejeztem, akkor itt kaptam állást és két évig itt tanítottam a mártélyi Általános iskolában, és nem jártam ki, hanem a Rákóczi utcában Tóth Pálné Annuska néninél laktam egy nagyon kedves kis házban. És akkor így megismertem Mártélyt nemcsak nyáron, de a többi évszakban is... És csónakot vettem akkor Horváth Mihálytól, aki jó halász volt, ő csinálta a csónakot is, és így annyira idekötődtem, hogy azóta is csónakom van mindig, és mindig járok a tájba, nemcsak nyáron fürödni, csónakázni, hanem gyűjteni a témákat. Régebben leültem itt is festeni, de már túl nagy a forgalom, ezért inkább fotón, rajzban a témákat lerögzítem és aztán otthon, ebből alakítok ki képet, amit megfestek.

F.Z.: - Ha ilyen mélyen vonzódasz Mártélyhoz, soha nem merült fel, hogy végleg kiköltözz ide?

E.P.: - Hát, annyira közelinek találom Mártélyt, hogy – s mert Vásárhelyt is szeretem – az a tíz kilométer, főleg mióta van autó, és nem kell biciklizni, bár a bicikliút is nagyon jó, nem távolság. Ha kedvem van, csak kiszaladok, és nem kötődök annyira egy helyhez, többfelé is el tudok menni. Mint Körtevényes, Atka, vagy a mindszei Ányás, s így a táj és a Tisza más részleteivel is tudok foglalkozni.

F.Z.: - Nagyon köszönöm a következő programok miatt talán kissé szűk időkeretbe illesztett beszélgetést, s engedj meg, hogy a falu összes lakója nevében, akik közül nagyon sokan személyes jó kapcsolatban vannak veled, őszintén gratuláljunk ehhez a szép elismeréshez, jó erőt és egészséget kívánva a további munkához, azzal a plusz kívánsággal, hogy szeretnénk még legalább ötven évig találkozni itt veled a parton!

E.P.: - Nagyon szépen köszönöm, és igyekszem méltó lenni továbbra is erre a díjra – ez már kötelez is. De Mártély a nélkül is szívügyem nekem ...

Farkas Zoltán

Kőbe zárt lélek... (Avagy, mikor egy szerkesztő halmozottan hátrányos helyzetűnek kezdi érezni magát.)

Először azt gondoltam, nem is foglalkozom az „üggel”, mármint azzal a riporttal, amely a „Szóbeszéd” rádióban hangzott el az után, hogy Albert Tibor alpolgármesterrel készítettem egy beszélgetést a csatornázással kapcsolatban. Ám ahogy jobban átgondoltam a dolgokat, arra a következtetésre jutottam, mégiscsak illik válaszolnom, méghozzá így, e támadott újságon keresztül az érintetteknek.

A dolog úgy történt – értesültem a rádióból -, hogy többen betelefonáltak, és kérték, had mondhassák el ők is a véleményüket újra a csatornázással kapcsolatos gondjaikról, és hogy ismét hangot adhassanak kételyeiknek. Nem is lett volna mire válaszolnom, (megtettem ezt részletesen a

Polgármester Asszony nemrég), ha közben-közben nem szövik bele mondandójukba a jelenlévők a Kalárist és az én személyemet is. Utóbbi nem aggaszt különösebben, mert aki eddig sem „szeretett”, az legfeljebb ezután még inkább nem fog kedvelni, ám a Kaláris igazmondására tett megjegyzés szinte megér itt egy misét.

Zsíros János arra figyelmeztetett, hogy ne keverjem össze a lakossági fórum és a fogadóóra fogalmait, mert míg előbbin tömegesen megjelent emberek mondhatják el észrevételeiket, utóbbin – idézem –: *a fogadóóra, az egy egyszemélyes valaki beül egy irodába, és elmondja ott az észrevételét az, aki ott megjelenik...* Eddig is sejtettem a kettő közötti különbséget, de mostmár egészen világos lett nekem. Köszönöm! Mivel hangfelvétel is készült arról a bizonyos lakossági fórumról, igazolhatóan állíthatom, Dr. Lázár János országgyűlési képviselő konkrétan fogadóóráról beszélt, méghoz-

zá olyan, ha kell, hetente megtartott fogadóóráról, ahol a pénzügyi finanszírozó, a tervező, a kivitelező és a helyi önkormányzat képviselői fogadnák a mártélyi lakosokat, és válaszolnának a felmerülő problémákra. (Csak gondoljanak bele, mi történne, ha minden alkalommal lakossági fórumot kellene tartani, amikor valakinek még (!) valamilyen gondja van a csatornázással kapcsolatban? Mást sem csinálnánk, mint néhány napi hideg élelemmel fórumoznánk hiábavalóan...)

Lugosi Ferencné, kivel valóban régről ismerjük egymást, és emlékeim, tudomásom szerint sohasem volt eddig közöttünk semmilyen nézeteltérés, úgy fogalmazott, hogy a Kalárisban megjelent újságcikk, a személyét támadja... Mondotta ezt egyrészt gondolom azért, mert számára talán nem fogalmaztam elég világosan a kisebbséggel kapcsolatban. Való igaz: nem arról a kisebbségről szoltam a cikkben, amire ő gondol. Semmiképpen nem valamiféle etnikai kisebbségre utaltam, mert részint azt én nyíltan megírom, ha az szükséges, részint, mert abban a szövegkörnyezetben (ha még egyszer elolvassák, nyilvánvaló), határozottan a csatornázással kapcsolatban elfoglalt véleményüket illetően vélttem többekkel együtt azt, hogy „kisebbségben”, azaz a többség álláspontjához képest kevesebben vannak. Ha félreérthető lettem volna, én kérek elnézést!

A továbbiakban mondottakat azonban kissé meg kell itt magyaráznom. Való igaz, hogy egy újságírónak, még ha a könyvek írása mellett csak olyan magamfajta lelkes samaritánus is az illető, kötelessége mindenre figyelni, ami választott szülőfalujában történik, mégsem ilyen feltétlenül egyszerű ez a kérdés. Mert. Teheti ezt akkor az emberfia, ha szólnak neki. Mint ahogyan a rádióknak is szoltak, hogy olyan közérdekű gondokról kívánnak beszélni, amelyeket meg akarnak osztani a tágabb közösséggel. Az újságnak is lehetett volna szólni. Sajnos sem én, sem a lap munkatársai nem találhatjuk ki, milyen gondokkal küzdenek a falu lakói, ha nem tudunk róla. Álláspontokat kreálni pedig etikátlan és felesleges időkidobás lenne a részünkről.

Ezzel együtt, minthogy – s ezt nyomatékkal tudom mondani – semmiféle cenzúra, vagy „központi irányítás” nem befolyásol bennünket a Kaláris szerkesztésében, ugyanolyan természetességgel jelentjük meg ezek után is bárki véleményét a lapban, mint eddig – ha kéri, és személyét vállalja.

Imolya Ferencné, akivel reményeim szerint a mai napig jó viszonyban vagyok, a riportban azt vetette a szememre, s hát ezzel együtt a Kaláris szemére is – idézem –, *hogy ebbe a Kalárisba lehetne olyan dolgokat is írni, például ami probléma itt Mártélyon. Nem megy el sehová.* (Mármint szerény

személyem – szerk.) *Pedig el kellene jönni a Dózsa György utcába is, amit utoljára csináltak csatornát, hogy hogy néz ki. Tele van fűvel, mindennel, azon ugyan a víz nem folyik le. Hát mért nem lehet azt bejárni, vagy elmentni, vagy megnézni? Meg az egyebeket... Javasolnám Farkas úrnak, hogy mielőtt újságot ír, azelőtt próbáljon körülnézni.*

Őszintén szólva, a fenti „problémákról” azért nem szoktunk írni, mert problémáknak problémák ugyan, de nem a lapé, és főleg nem a szerkesztő problémái. Az ingatlanok előtti esővíz elvezető árkok és átvezetők tisztítása az ingatlantulajdonosok kötelessége, amiről önkormányzati határozat rendelkezik. Mi több, elmulasztása mintha még birság kiszabását is eredményezhetné.

Nagyon sokféle elmegyek, nagyon sokmindent megfigyelek, nagyon sok emberrel beszélek, postán, boltban, utcán, rendezvényeken, s igyekszem minél tájékozottnak és naprakészebbnek lenni a falu dolgait illetően. Talán ezt nem mindenki látja így. Ez utóbbit sajnálom, s igyekszem jelenlétemet még összpontosítottabbá tenni, már amennyire ez fizikailag lehetséges. És ígérem: ha nem is a vízvezető árkok és a járda ügyében, de bármi közérdekű ügyben bármely utca bármely házába bekopogtatok, ha azzal a céllal hívnak, hogy valami fontos közérdekű dolog közvételére vegyék igénybe a mártélyiak újságját – jó szándékkal.

Simon Lajosné emlékei szerint az ominózus lakossági fórum után a kultúrház előtt én mintha azt mondtam volna neki, hogy „úszunk a fekáliába”. Ezt a fogalmat én ritkán, vagy egyáltalán nem használom. Túl mesterkéltnak, és mert van erre egy rövidebb és kifejezőbb szavunk, általában annál maradok. Esetünkben azonban mondatom szó szerint úgy hangzott el – s remélem, ha a hölgy felidézti emlékeit nem fog ismét megcáfolni –, hogy – szerénytelenül idézve önmagamról –: *minden olyan település, ahol nincs csatornázva, gyakorlatilag a saját szennyvizén úszik.* Ezt az álláspontomat most is tartom egyébként, s hogy a valóságban ez mennyire így van, had citáljam ide ama kútnak a történetét, amelyet ideköltözésünkkel a növényzet locsolása céljából fúrattunk. A kútfúró talált „vizet” 7 méter körül, 16 méter körül és mindkétszer azt mondta (nem én mondom),: ez még p.s.a. Azután volt még mélyebben is egy réteg, ami adott volna valamiféle vizet, mégis 52 méter mély lett a kút. Szóval, ha nem is fekálián úszunk, de mégiscsak valami olyasmin, ami nem embernek való, még ha tőle, belőle származik is...

(A szó szerinti idézetek a rádióriport felvételéből származnak.)

Farkas Zoltán - szerkesztő

A X. Mártélyi Kavalkád a látogató szemével

Nagy hiba lenne csak a szervezők, vagy csak a helybéli lakosok által véleményt alkotni a falu nagy rendezvényéről. A személyes tapasztalatokat kell figyelembe venni, de ez esetben minél többet.

A legjobb rendezvényeken is akadnak csalódott emberek. Ez sokban függ a személyes elvárásoktól, de az összehasonlítási lehetőségek feltételeitől is. A szervezők talán a saját önfeláldozó munkájukon keresztül mérlegelnek, de az, így is lehet az elfogult. A helybéli lakos, akinek éppen a nyugalom esetleg többet ér, megint csak másképp értékeli, mint az a fiatal, aki örül, hogy két-három napig részese lehet egy nagyszerű rendezvénynek, amiért nem kell idegenbe utazni.

Egyszóval a többség szerint, mert igyekeztem a saját tapasztalatom mellett sokféle érdeklődni, kell egy nagyszerű ünnepség minden településnek. Egy olyan nap, amikor megemlékezünk kiváló polgárainkról, azoknak kitartó és maradandó munkájukról. Kell, hogy helyben legyenek példaképeink, akikre büszkén felnézünk, akik életútját mi is szívesen követjük. Kell az ünnepség, a jó kedv, ami a határokon túl is ismertté tesz bennünket. Amit hónapokon, sőt éveken át emleget az itt járt vendég, legyen az belföldi, vagy külföldi. Az idegen leginkább a nagyszerű programot csodálja, mert szokatlan neki, hogy ilyen változatosat még a városban is ritkán él meg. Egy ilyen rendezvényen sokféle vélemény

születik, és nem csak a dicséretet, de a kritikát is komolyan kell venni.

A Kavalkád nagy területen van megrendezve, ennek előnye, és hátrányai is vannak; ki mit akar ebből kiemelni. A nagy terület természetétől fogva, „bejárása” nagyobb sétákkal, fáradsággal, és idővel jár. Véleményem, és több városi ember véleménye szerint is ez benne a kellemes. Ez a falusi romantika, hogy nem egymás hegyén-hátán vannak az emberek, hanem ki-ki a maga útján célja felé halad, anélkül, hogy lépten-nyomon lökdösnék, vagy netalán még a zsebébe, táskájába is nyúljanak, vagy taposnák lábait.

Augusztus 5-én pénteken Balogh Jánosné polgármester aszszony megnyitja után, az ünnepeltek, és a hűséges hallgatóság kíséretében a Faluházba mentek, hogy ott folytassák az ünnepséget, ami közvetlen, meghitt, barátságos hangulatban zajlott, az ünnepeltek, és tisztelőik között. Ezután ki-ki a maga célját, programját követte. Az est fénypontja Gáspár Laci fellépése volt, amit a Mártélyon jellegzetes lampionos, csónakos felvonulás zárt be. Ezután a nagy színpadon, az ünnepség fő területén következett a tűzijáték, ami legyen bármilyen, nem érheti el a régi színvonalat, amikor még a Tiszán került megrendezésre. A víz, a sziget, pótolhatatlan háttér volt az eseménynek. Sajnos ezt a környezetvédelmi jogszabályok nem tették lehetővé.

A nap az utcabállal folytatódott. Itt kell megemlíteni, hogy úgy a vásárhelyi rendőrség, mint a mindenhol jelenlévő helyi polgárőrség példásan biztosította a rendezvények folyamán a rendet. Ez úton is köszönet a rend őreinek, hogy fáradságos jelenlétükkel a vendégsereg, és a lakosság biztonságát szolgálták.

Szombaton a rendezvény szinte minden területén igen vál-

tozatos, és színvonalas programmal várta a kíváncsi vendégeket. Legyen az a kempingben tartott ufó-kavalkád, kutyaszépségverseny, lovasbemutató, vízimenyegző, hogy csak néhányat említsek a sok közül. Élmény, élmény, és még egyszer élmény jellemezte ezt a napot. A kézműves-bemutató területén nem csak megismerhette a vendégsereg aprajánagyja a bemutatott szakmák fogásait, hanem volt alkalom a kipróbálásra, gyakorlásra is. A fáradhatatlan önkéntesek nagy odaadással tanították az érdeklődőket, ahol a gyermekek örömteli arca volt a köszönet. Aztán jött a nap eseménye, a Karneváli felvonulás a X. Mártélyi Kavalkád tiszteletére, ami elsőprő sikert, és nagy érdeklődést vont maga után. Nem is maradt el az elismerés. A felvonulók jó kedve hamar áterjedt a nézőkre, akik hangos üdvözlések közepette csodálták a nagyszerű jelmezeket, lovasokat, kocsikat, majoretteket, fúvósokat, zászlóforgatókat, gólyalábasokat, óriásbábokat, míg végül is a felvonulók egybeolvadva a nézősereggel együtt örültek az ünnepnek.

Az este a nagyszínpadon folytatódott, ahol óránként változott a színvonalas program.

Vasárnap tetőzött az eddig is nagyszabású programsorozat. A parton folytatódott a kézműves bemutató, ami változatlan sikerrel és kedvelt látogatott helye volt a családoknak, a vízen a ladikverseny, a PRINCEK, és Szabó Norbert szórakoztatta a parton sétáló, vagy álldogáló közönséget. A strand melletti betonúton kerékpáros gyorsulási verseny hozta izgalomba a fiatalokat. A faluházban több műsort követve, Illényi Katica szórakoztatta kedvelőit. Közben a Kempingben folytatódott az univerzumról szóló előadások, ami igen nagy érdeklődésnek örvendett.

Az est várva-várt jubileumi koncertje a NOX-al, felejthetetlen élmény volt. Legtöbben csak hangfelvételtől ismerték idáig, de ez a Kavalkád előben közel hozta rajongóikhoz az együttest. Sajnos az időjárás nem kedvezett, így megnegyedelte a közönséget. Sajnos ez a szabadtéri előadások kockázata, esetenként sorsa. A Polgárőrség közleménye szerint minden második-harmadik autó megérkezés után tovább ment, mert nem vállalták a részben zuhogó esőben való részvételt. Ennek ellenére a nagysátor tömve volt, és azon kívül legalább három-négyszer annyi ember rajongott az ernyők alatt. Ami óvatos becslések szerint is 6-7 ezer emberre enged következtetni.

Jól lehet, derűs nyári estén ez a háromszorosa is lehetett volna, evvel együtt is emlékezetes marad a jubileumi műsor-sorozat.

Voltak felmerülő gondok, amit komolyan kell venni, és azért kell majd összeülni, megbeszélni, hogy ezeket megoldjuk. Az átmeneti közúti rendet kell a rendőrségi szakértővel újra tárgyalni, és talán a parkolás egyéb lehetőségeit. A vásárhelyi buszjáratok jobb kihasználását, esetleg kombinálva a városban történő parkolási lehetőséggel. Ez sok más helyen bevált módszernek bizonyult. A Kavalkád időpontjának esetleges változását, mivel több környékbeli rendezvény idejével egybeesik. A támogatási jegyek vásárlását esetleg tombolával, vagy egy friss, a Kavalkádra megjelenő újsággal „honorálva” összekapcsolni. A tűzijáték helyét optimalni. Az együttműködést a várossal jobb alapokra helyezni, mert a térség összeköt bennünket, és a város embereit mindig szeretettel várjuk. A jobb minőséget kínáló árusok ismételt felkérése a rendezvényen való részvételre.

A vendéglátói szolgáltatások javulóban vannak, változatos a kínálat. A Jó étvágyat Kft. A választékát még bővíthetné egy kis sültfélésséggel, s ha ez előbb-utóbb meg is történik, a töb-

Meghívó

A Mártélyi Polgárőr Tűz-és Vagyonvédelmi Egyesület kezdeményezésére, Mártély Község Önkormányzata, az ÁMK Általános Iskola, a Polgárőr Tűz-és Vagyonvédelmi Egyesület, és az Üdülők és Faluvédő- Szépítő Egyesület

szeretettel meghívja Önt és kedves családját

2005. szeptember 24-én 10 órára

a Csordás iskolához, a Mártélyi Önkéntes Tűzoltó Egylet megalapítójának, Kmetykó Károly tanítónak emléket állító

dombormű-avatására.

A táblán lévő domborművet és a táblát tervezte és készítette: Erdős Péter festőművész és Tóth Mihály kőfaragó.

Műsor:

Köszöntő: Balogh Jánosné polgármester asszony.

Avató beszéd: Bérci Tamásné ÁMK igazgatónő.

Kmetykó Károly önkéntes tűzoltó munkáját méltatja:

Dr.Szőllősi Sándor megyei katasztrófavédelmi igazgató.

Közreműködnek az ÁMK tanulói Benkő Brigitta tanárnő vezetésével.

A szervezők tisztelettel várnak minden volt Kmetykó tanítványt, a mártélyi önkéntes tűzoltó egylet egykori és jelenlegi tagjait, s minden érdeklődőt!

bivel nincs gond. A Hullámtér vendéglő ízletes konyhájában is csak annyi a gond, hogy irgalmatlanul forró levest tálalnak, és az adagok nagysága nem éri el a felnőtt ember átlagos igényét. Gondolom, miután igen megcsappant a vendégek száma, itt is lesz változás. A mártélyi lángosnak meg lassan már nagy híre lesz, hiszen nem csak a hosszú sorok tanúskodnak a minőségről, hanem a sok idegen dicsérő megjegyzései is, hogy „ilyet már régön öttem” vagy, hogy „ez köll a magyar gyomornak”... De olyan is elhangzott, hogy ez már jóval több, mint amit egy lángosos nyújtani szokott. A vendéglátóknak még azt javasolnám, hogy használják ki a Mártély kínálta lehetőségeket többször is a nyár folyamán. Ha a vendéglátó elkezd ünnepelni, akkor majd a vendég is kedvet kap.

És több, jóval több hirdetés kell az ilyen rendezvényhez, és már jóval, hónapokkal ellőtte.

Szóval volt sok öröm, emlék is maradt, de vannak megoldásra váró gondok is. Mindent egybe véve, a mártélyi ember hagyományaiból nem szabadna elhagyni ezt a nagyszerű ünnepet. Ne csak az egész évben szorgoskodó ember legyen, hanem ünneplő, örvendő ember is. Reméljük, hogy a jövőben nem csak a házalni járó idegenek találnak meg bennünket, hanem a pihenésre, kikapcsolódásra vágyók is megtalálják nálunk a számításait.

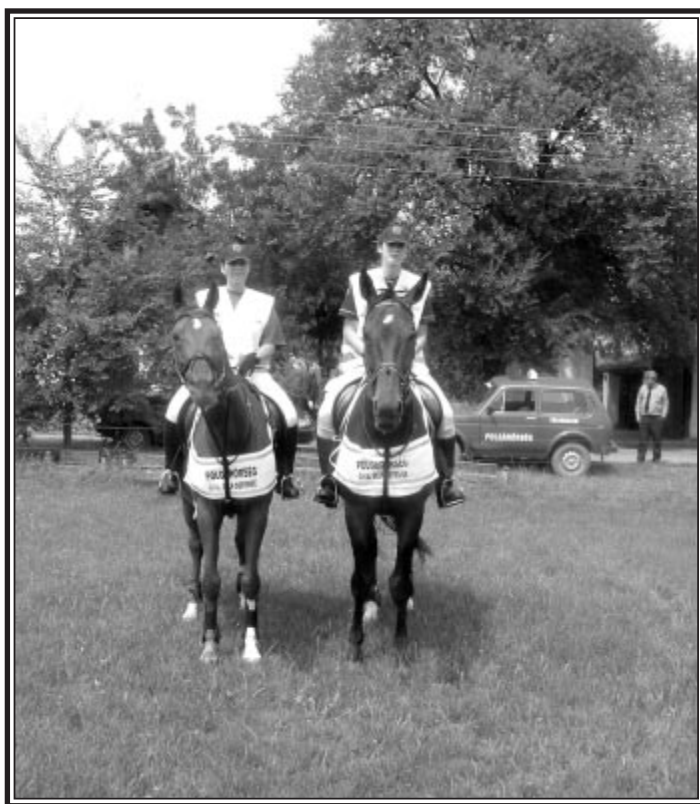
Pósz Péter

Lovas polgárőrség működik Mártélyon

2005. július 13-án indult első bevetésére a Mártélyi Polgárőr Tűz- és Vagyonvédelmi Egyesület lovas polgárőr különítménye. A két lovas polgárőrlány szabályszerű megkülönböztető jelzésekkel, egyensapkában, mellényben, a lovakon jól látható, olvasható szügyhámval látják el szolgálatukat, amely kiterjed a falu egész területére, az üdülőterületre, és a környező tanyákra is, főként olyan időjárási körülmények között, amikor a „gépesített” egységek is csak nehezen érik el a határban élő embereket.

Az eseményen megjelentek Dávid István a Csongrád Megyei Polgárőr Szövetség alelnöke, és a hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság képviselői, Dezső József Rendőrkapitány vezetésével. Az indulást megörökítette a Városi Televízió, s a jelenlétükkel, valamint az újdonsült polgárőrlányokkal interjút készített a 7 Nap hetilap, és a Délvilág újságírója. Két hét múlva a Duna Televízió stábja forgatott dokumentumfilmet a mártélyi kezdeményezésről. A Polgárőrség, lehetőségeihez mérten és az e területtel kapcsolatban kiírt pályázatokon történő sikeres részvétel függvényében azt tervezi, hogy továbbfejleszti ezt a fajta járőrtevékenységet, hogy kocsis, vagy szánkó elé fogható lovakkal a legzordabb téli időjárás esetén is képesek legyenek eljuttatni a tanyavilágban élő emberekhez a legalapvetőbb szükségleti cikkeket, gyógyszert, egyéb segítséget.

(szerkesztő)

Koldusok falva... (Avagy, hogy ne csak a jóról beszéljünk)

Igaz nem az újság szerkesztőségébe juttatta el véleményét az a „Vakegér” álnév mögé húzódó ember, aki a mártélyi honlap fórumán írt részletes elemzést a Kavalkádról, de mivel nagy valószínűséggel többen olvassák a Kalárist, mint ahányaknak lehetőségük van a világhálón nézelődni, nem tehetjük meg, már csak tanulságos volta miatt sem, hogy ne osszuk meg e levélnek a tartalmát a kedves olvasókkal.

A rövidség kedvéért talán csak „V”-nek nevezett úr azzal kezdi levelét – amelyet terjedelmességére és a helyesírás hibák tömeges előfordulására való tekintettel csak részleteiben idézünk, hogy: – *Szombaton látogattunk ki a családdal a Kavalkádra, autóval, abban reménykedve, hogy lesz őrzött parkoló. A Tiszai utca és a Kempinghez vezető út kereszteződésében élelem állt egy hölgy és 500 forintot kért...*

Itt már mosolyra fakadtam, mert olybá tűnt, mintha nálunk nagyon alacsony tarifával dolgozó kóbor örömlányok bók-lásznának a Kavalkádon, és ilyen alantas ajánlatokat tennének gyanútlan autósoknak, holott sejtethető, hogy pusztán az egyik önkéntes támogatójegy árusító szervezőnk volt az, aki – mint „V” a következő mondatban be is vallja, azonnal megcáfolva előző állítását – *megkérdezte, szeretné-e támogatni a Kavalkádót?*

Erre írja „V” – szó szerint idézem –: *Illetlenül ráfőrdedtem: belépőt kell vennem? Számomra ez felháborító volt ez a koldulás és felszólító mód...*

(Itt megint nem lehet tudni, ki, kit és mire szólított fel, de az ellentmondások már igencsak szaporodnak a történetben.) Tisztelt látogatónk ezután családostól a part felé indult, ahol újabb borzalmak várták. Elmondása szerint a kézműves bemutató rendezői sátránál be volt kapcsolva a hangtechnika (ez nem meglepő – az a „dolga”), és a rajta hagyott mikrofonban hallani lehetett, hogy egy huszonéves suhanc

szívtipró dumával fűzte a lányokat... És itt álljunk meg egy döbönt pillanatra. Nagyon hálásan köszönöm, hogy engem így közel az ötvenhez huszonéves suhancnak nézett, nemkülönben, hogy a „dumámat” szívtiprónak titulálja. Ez, jölesik az embernek.

Ettől függetlenül, bár legalább negyedóránként valaki a rendezők közül bement a parton és a vízen, a vízi színpadon következő programokat, zaklatott látogatónk szerint: *egy totális káosz volt az egész.* Közvetlenül e megállapítás után lealázza kissé az indián zenészeket, végül, lezárandó ezt a fejezetet, ama érzületének ad hangot, hogy: *illúzióromboló volt az egész...* (Csak megjegyzem, ha én ilyen rövid idő alatt ennyi „kellemetlenséggel” találom magam szembe valahol, hanyatt-homlok elhagyom a helyet!)

Ezután „V”, megkritizálja a szerinte munkásör ruhába öltözött fúvószenekart, akik nem zenéltek, majd megrója a tűzoltóautó vezetőjét, aki bekapcsolta a szirénát, mire az ő gyermeke megijedt (persze ly-vel), és belecsúszott a sárba.

Nos, az esetről, mármint amikor a tűzoltóautó bekapcsolta a szirénát egy pillanatra, magam is jelen voltam. S bár lehet, hogy nem ugyanazt véltük okként felfedezni, mégiscsak elmondom „V”-nek (hátha Vásárhelyre is eljut ez a kis újság ugye), a sziréna bekapcsolására azért volt szükség, hogy figyelmeztesse az embereket, a régi tűzoltópumpás szekér előtt, a lejtőn jobbra-balra fészengő lovak veszélyére, akik esetleg rátaposhattak volna valami túl közel merészkedő gyermek lábára. Még mindig jobb, ha a gyerek egy kicsit sáros lesz – ez saját gyerekeim egyik kedvenc elfoglaltsága volt egyébként kisebb korukban -, mintha egy komoly sérülés miatt a mentőknek kellett volna végigszirénázniuk az egész menet mellett. Nem?

A történet persze folytatódik. Merthogy a sáros gyerekeket meg kellett mosni. Igen ám, de az üdülőterület szolgáltatásaiért felelős Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város aljas felelősei elzárták a közkifolyókat – ahogy „V” írja -, *üzleti alapon (!), hogy a nép ne vizet, hanem 3x-os áron mért üdítőt és sört igyon...*

(A kutak egyébként nem voltak elzárva, csak amelyikről szó esik, kissé „nehezen” volt munkára bírható.)

Este 9-kor, midőn autóval elindultak hazafelé a parkolóból, a Tiszai utca sarkán 3 polgárőr beszélgetett...

„V”, aki gondolta mégiscsak rövidebb arra, be akart kanyarodni a Tiszai utcába a kihelyezett behajtani tilos tábla ellenére, mire – idézem -: *az egyik polgárőr a kocsi tetejére csapott...* Erre levélírónk kiszállt, és felelősségre vonta a polgárőröket, mondván, nem beszélgetni kellene, hanem kulturáltan mutatni merre is kell fordulni. S csak ezután jött a fekete leves – mint folytatódik -, mert a terelőúton, amit a rendezők nem hoztak rendbe, csak úgy kopogott az autó alja.

Nos, hogy szavam ne felejtsem, és sorban haladjunk, az, szerintem természetes, hogy egy mozgó autót valahogy meg kell állítani, ha tiltott irányba halad, s ennek még mindig jobb megoldása, ha a tetejére ütnek, mintha félelmet nem ismerve elé ugranak, arról már nem is beszélve, ha a rendőr

tölt ki egy csinos csekket a helyszínen, amit 30 napon belül be lehet fizetni. Az út kritikus pontjaira a kátyúkba számtalan billencs homokot vitettek a rendezők, és a körülményekhez képest el is volt igazítva, ám ha valaki nem elég lassan hajtott végig rajta, előfordulhatott a levélírónk által említett „kopogás”.

„Egy totálisan szervezetlen, nagy területen elhelyezkedő program volt az egész, ahol a rendőröknek és a polgárőröknek nem a vendégek, hanem a saját maguk szórakoztatása volt a céljuk.”

Kedves Vakegér! Valami terjedelmes és ismeretlen eredetű fogalomzavarral küzd Ön, ha azt gondolja, hogy – bár a polgárőrök között valóban nagyon csinos hölgyek is szolgálatot teljesítettek, és snájdig rendőrök felügyelték a rendet -, az lett volna a feladatuk, hogy a vendégeket szórakoztassák! Nem! Egészen másért voltak jelen. S hogy beszélgettek egymással? Kérem. Az ember, társas lény, és egy háromnapos rendezvényen mégsem ácsoroghat kűbálványként a kereszteződésekben, vagy robotszerűen integetve a sarkokon, hogy irányítsa a renitens autósokat – így persze, hogy beszélgettek. De – már megbocsásson – én egyetlen önmagát, vagy a másikat „szórakoztató” polgárőrt, vagy rendőrt sem láttam...

Igaz, szerencsére nem azon a homályos szemüvegen keresztül néztem az eseményeket, mint Ön.

Száz szónak is egy a vége: Ön azt írja levelében végezetül – idézem -: *„Rosszul éreztük magunkat, és nem szórakoztunk, csak mérgelődünk e teljes káoszon, amit a rendezők szervezetlensége és primitívsége okozott!”*

Én erre azt kérdelem Öntől: milyen önfeláldozó társadalmi munkával mutatta meg eddigi életében a közösség felé tiszteletét és szeretetét, s milyen alapon gondolja, hogy a mártélyi primitív rendezők szervezetlensége az Ön kiterjedt és általános elégedetlenségének és csalódottságának okozója? Nem valahol máshol kellene keresni a bajok alapvető okát?

Egyébként nekünk, sem ez, sem az nem számít. Ön és az önhöz hasonló emberek akkor tennének jót velünk és magukkal is, ha rendkívül magas és maximalista igényeikkel nem egy efféle kis szegényes, szervezetlen és dühöngő polgárőröktől hemzsegő összevisszaságot keresnének fel, ahol tűzoltóautó szirénázás mellett még a leendő programok ismeretéről is le kellett mondania, hanem a magas kultúra fellegráit. Igaz, ott szintén nem mindig azt kapja az ember amire számított, de szmokingban feszítve, több száz sznob között szorongva, mégsem illő kritizálni a produkciókat, mert gyorsan kinéznek maguk közül az embert. Mellesleg. Ha véletlenül vett volna támogatójegyet, egy igen részletes programfüzetkére is szert tett volna, amiben percnyi pontossággal követhette volna az eseményeket, s nem késtek volna le semmiről.

Abban a reményben, hogy kezeibe kerül ez az írás, maradok tisztelettel mindenki okulására:

Zsurna Liza

Őszinte köszönet

Az Üdülőhely és Faluvédő-szépítő Egyesület ezúton is szeretné megköszönni minden támogatójának és együttműködő partnerének a Mártélyi Hagyományok Napja rendezvény sikeres megvalósításában nyújtott segítségét. A kézműves bemutatókat, a Mártélyi Hétpróba népi játékok vetélkedőjét még további érdekes programokkal kiegészítve a következő évben is meg szeretnénk rendezni.

Borsos József - elnök

Mesterség és hagyomány

Mit is jelenthet e két szó, egy a mai korban élő fiatalembernek, aki nagyapáink életéből alig-alig látott valamit. Talán csak azt, hogy éltek eleink között olyan hétköznapi, de kimagasló tudású emberek, akik a szakmájukat mindenek előtt a legkiválóbb módom művelték. Tették ezt úgy, hogy azzal nem csak a közvetlen környezetükben, hanem távolabb is elismerést, dicséretet vívtak ki.

A mesterség sok mindenben megjelenő tudomány, melyre a mártélyi emberek között számos példát látunk. Ki a szakmájában, ki a konyhaművészetben, ki a kertjében, ki verseiben és írásaiban emelkedik ki közülünk. Nap, mint nap találkozunk velük, néha beszélgetünk is egy fertályórát, de sokszor csak a munkájuk gyümölcsét fogyasztjuk, használjuk, mert nélkülük hiányosabb, döcögösebb lenne az életünk. Sajnos a mai élet nehezen nevel ki újabb mestereket, mert egy-egy ilyen elmélyült ismeret megszerzéséhez nagy türelemre, odafigyelésre és sok gyakorlásra van szükség. Ezt a fárasztó, kitartó munkát a mai világ nem díjazza, nem dicséri.

Vedd el amit tudsz, te legyél az első, taposd el a gyengét, te lehetsz a szerencsés milliomos, csak vásárolj, mindenütt ezt hirdetik bármerre járunk. De ez csak álom. Nem találkoztam még Mártélyon olyan szerencséssel, aki élete nagy nyereségét így érte volna el. Ellenben látom azt a mindenk felett álló rombolást és eltiprást, melynek értelmetlensége háborít. Mit ér az a munka, aminek nincs elismerése csak a lenéző utálat? Mit ér az, aminek befektetése, legyen az idő, munka, pénz, nem örül senki?

Nem így volt ez régen. A mesterek nagyon odafigyeltek arra, hogy munkájukat úgy végezzék, hogy annak eredménye éltekben és holtuk után is fenntartsa nevük dicsfényét. Adtak a közösségnek, éltek a közösségben és gyümölcsöt szedtek az elvégzett munkának. Előttünk jártak, példát mutattak, és most talán csöndesen imádkoznak, lesz-e vajon bennünk elég erő, türelem és kitartás, hogy nyomaikba lépünk.

Mert a jó dolgok régen valóban hagyományá váltak. A hagyomány pedig fenntartja a közösséget, mert szívesen emlékezünk mondáinkra, verseinkre, dalainkra és csodáljuk a hagyományos módon készített eszközöket, ízleljük régi ételeinket. Ezt szívesen átadnánk gyermekeinknek, mert ez jó dolog. A figyelem azonban szétszóródik a pénz utáni rohanásban és az édes pihenés a tv előtt történik. De hagyomány nem lesz sem a pénzkeresésből, sem a tévénézésből.

Nekünk fiatalabbaknak is erőt kell venni magunkon és érdeklődni, figyelni, ellesni és megtanulni azokat a régen kipróbált jól bevált módszereket, amelyek a mindennapjainkat megkönnyítik, megszépítik, és élhetőbbé teszik. Ma inkább túlorát vállalunk, vagy a szabadidőnkben is másnak dolgozunk azért, hogy a „multinál” a bevásárló kosarunkat rogyásig megtöltsük. De a gyümölcsből nem lesz befőtt, a csirke már csak a szülők udvarában kapirgál, a régi szerzőségeket felváltják az egyszer használatos silány eszközök.

„Úgy nézöm, égy szép kis kosár lösz ez“

A mai világ arról szól, hogy nem fontos mit tudtak elődeink, nem fontos, hogy mi volt tisztesség, becsület és erkölcs. Csak az egyéni siker számít, és ha nem vagy a középpontban, akkor már Te sem vagy senki. Ez az irány gyökértelessé teszi a közösséget és ezen keresztül a Nemzetet. Aki nem ismeri honnan jött, nem tapasztalja a jelen feladatait, az nem fogja tisztán látni a jövő kihívásait sem. Mi fiatalok sokat tehetünk azért, hogy ez megváltozzon. Tartsuk fent a mártélyi, a hódmezővásárhelyi, az alföldi és a magyar hagyományokat, mert ha nem tesszük, egyszer csak új hagyományok teremődnek mindenütt, amihez nekünk már semmi közünk nem lesz. Igyekezzünk hát megismerni történelmünket, lássuk és tiszteljük elődeink munkáját, vállaljuk az élet egyre nehezebb kihívásait és tiszta gondolkodással vizslassuk a jövőt. Becsüljük és őrizzük meg mindazt, amit nagyapáink alkottak, és majd, ha eljön az idő, adjuk át ezeket az utánunk következő nemzedéknek.

Borsos József

Rendőrök az idegenforgalom érdekében?

A Kavalkád napjai körül történt közúti ellenőrzések, büntető eljárások igazán felkavarták az érzelmeimet. Az okot az adta rá, hogy végül is szabálytalanul közlekedtem, és a vasúti átjárónál gyorsabban mentem a megengedettnél. Azon nyomban meg is állítottak a rendőri - ez idáig rendben is lenne. Ez után közölte a még látszólag régi időket felidéző rendőri, hogy gyorsan hajtottam, amit nagy büntudattal, és megvallom a rendszabályok feledése mellett, azonnal beismertem. Már-már köszönettel voltam, hogy figyelmeztet, de miután papírjaim átadtam néki, már megvetően nézett rám, hogy miként van az, hogy ilyen jól beszélek magyarul, és német papírjaim vannak. Erre én közöltem, hogy magyar

vagyok én a javából, igaz eszembe sem jut ezt most itt bizonyítani. (Sorsom, meg az átkos rendszer ezt számomra úgy hozta, hogy kettős állampolgársággal élem az életem.) Mivel mindkettő uniós polgárság – gondoltam – nem lehet hátrányom belőle. Aztán a rendőr úr beszállt társához a szolgálati kocsiába, és a formáságok, rövid egyeztetése után örömmel adta át lebegtetve a tízezer forintos csekket, hogy ezt harminc napon belül rendezzem. Na ez már elég soknak tűnt, és gyanítottam, hogy ez lehet a felső határ. Természetesen a rendőreivel nem szállunk szembe, hiszen a mi érdekeinkért, biztonságunkért fáradoznak, de nagyon bántott a dolog, meg az összeget is igen-igen sokalltam – de

hát annyi. Udvariasan elköszöntünk, és jöhetett a következő tettes.

Igen ám, de nem hagyott a kíváncsiság. Lépten-nyomon elmeséltem tapasztalatomat az ismerőseimnek, akik nagy számban tanúsították, hogy ők is így jártak, de azért távolról sem ilyen drágán úszták meg a tettüket. Aztán pontosítottam, és felírkáltam, ki mikor mennyit fizetett, és milyen túllépés, szabálytalanság történt. Néhány nap múlva, találkoztam egy fiatal német vendéggel is, aki közölte, kénytelen volt a magyar rendőrséget anyagilag támogatni, mivel gyorsan hajtott a vasúti átjárónál. Ismét feltűnt a bírság felső határa. Miután időt, helyet, és a gyorsajtás mértékét egyeztetünk kiderült, hogy ugyanaz a rendőr büntette meg tízezer forintba, aki engem is, és amiért mások az összeg egyharmadát sem fizették.

Európában még közel sem azonosak a közúti „rendbontás” esetében kiszabott bírságok, talán nem is lesznek, mert a tojás, paradicsom, alma nagysága fontosabbnak látszik. Az viszont bizonyos, és régi időkre emlékeztet, hogy az eljárás Magyarországon, pontosabban ez esetben nagyon szokatlan, és egyáltalán nem európai, hogy valakit azért büntessenek feltűnő lelkesedéssel, mert éppen nem magyar papírokat tartogat a kezében. Ezt úgy is mondhatnám, nem vendégcsalogató, az amúgy is keveset látogatott vidéken. Én megértem, hogy ezt törvény teszi lehetővé, de valahol mégis gond van az ilyen eljárással. Híre megy ennek, de nagyon. Mivel a rossz hír mindig gyorsabban terjed, mint a jó, kétlem az ilyen bírságnak az oktató, fegyelmező hatását. Annál is inkább, mert a Kavalkád ideje alatt is száguldoztak az

üdülőterületen a járművek, és csak addig járnak lassan, míg jelen van az ellenőrzés. Kétlem tehát a nevelő szándékot, és rend betartására irányuló intézkedés hatásosságát, annál inkább világosnak tűnik, hogy itt a bevétel a lényeg. Igen káros lehet ez a térségre, amikor még a külföldiek megkülönböztetése is bizonyítottan látszik. Vannak európai országok, ahol a kultúrált közlekedésnek nagy hagyományai vannak, és azt is tudják, hogy a valódi sebességkorlátozást, csak különböző fokozatú fekvő rendőrrel lehet elérni, vagy a megfelelő megelőző oktatással. Ezen a téren még nem tartozunk Európába. Egyre jobb hírű rendőreink többségének legyen mentségére, hogy ez esetben talán kivételes esetről van szó, de nem feltétlen a mártélyi idegen forgalom javára. Utánajártam, és a kollégai említették, hogy ez a rendőr csak az ezer, és tízezres büntetéseket ismeri, valahogy közte semmi más összeg nem jut eszébe, ezt meg pofa, vagy a papírok alapján szabja meg, Ezeket a bizonyított tényeket ismertettem a német vendéggel is, és közöltem vele, hogy itt a múlt utóhatásával találkozhatunk, de legyen nyugodt, nem jellemző ez a mai helyzetre. Na, őt aztán egyáltalán nem érdekelte a magyarázatom, véleményt alkotott. Sajnos még tényleg akad maradványa a régi viselkedésnek, de egyre kevesebb. Örül az ember, ha fiatal, valóban a lakosság érdekeit szolgáló rendőr állítja meg, aki udvariasan végzi a kötelességét, és fegyelmező, korlátozó intézkedésen, netán a törvényes bírság kiszabásán kívül egyéb mellékhatásra nem törekszik.

-csula-

A Mártélyi Üdülőterületért Közhasznú Egyesület utolsó órái

Az egyesület 1998-ban alakult Szilágyi László elnökségével a mártélyi üdülőterületért - amit évtizedek óta Hódmezővásárhely elhanyagolt közterületként ismernek a térségben - gondolva, hogy az üdültulajdonosok a várossal együtt közösen kultúrált, pihenésre alkalmas környezetet tudnak az üdülőterületen létre hozni. Sajnos Szilágyi úr háromévi munkája és próbálkozásai arról győzték meg, hogy a várostól nem várható jelentős segítség, legyen annak anyagi, vagy egyéb nézeteken alapuló oka. Miután próbálkozásai kudarcba fulladtak, 2001-ben egy nyolctagú bizottság vette át az elnökségi feladatokat, akik még gyorsabban felismerték, hogy esélytelen minden próbálkozásuk, illetve kérelmük a város felé, hogy javítsanak a botrányos állapotokon.

A bizottság lemondása után, Földesi Gyula úr vállalta fel az elnökségi tisztet, mint régi üdültulajdonos, és tősgyökeres vásárhelyi, aki tánctanárként is jól ismert a térségben, aki jó modorával, erkölcsös, de szívós kitartásával nagy bizalmat keltett a

nagyrészt vásárhelyi üdültulajdonosok körében.

Az utolsó közgyűlésen, ami augusztus 6-án a mártélyi faluházban lett megtartva, a kudarcok miatt Földesi Gyula is kénytelen volt meghátrálni. Nem jött ez váratlanul, hiszen

ismertük a gondokat. A közgyűlés folyamán számtalan panasz hangzott el, amelyek a hosszú évek folyamán mindig csak ismétlődtek, vagy gyarapodtak. Különösen jól összefoglalta a gondokat Patócs Ferenc, amit a jelenlévő tagság nagy vastappsal méltatott, mivel egyértelműen mindenki panaszait sorolta fel. Erre Csorba Mihály, a város Önkormányzatát képviselő alpolgármester igen katonás közbeszólása az volt két esetben is, hogy: - „hazudik”. Aztán ismét csak: - „hazudik”.

Én tisztelője, „pártfogója” vagyok a fent nevezett úrnak, mivel tudom, hogy Mártély sorsa részben az ő sorsa is, de megkülönböztetve is személyesen kedvelem, de azért alpolgármester úr... Hol élünk ebben a fene furcsa világban? Nem a laktányán belül vagyunk, a civil életnek más szabályai vannak, a demokráciának meg még inkább!

Földesi Gyula úr lelkesedése volt az utolsó reménye az egyesületnek, ami a kudarcok sorozatában már-már haldoklóban volt. Gyula bácsi rendet, fejlődést akart. Mindig tudatában annak, hogy a város anyagi helyzete igen korlátozott, és az üdülőterület, tartozzon az közigazgatásilag Hódmezővásárhelyhez, a fejlesztések során mindig is utolsó helyen volt, és ez évtizedek folyamán soha nem változott.

(Itt kell megemlíteni, hogy az elmúlt évtizedekben, sok volt kommunista párthoz hű ember lett a várostól építési telekkel szinte „megajándékozva”. Aztán egyre többen lettek, akik már kemény pénzeket fizettek a telkekért, és komoly beruházásokat végeztek, remélve, hogy egyszer emberi környezetben lehet ezt a szép tájat, környezetet tulajdonosként, és vendégként élvezni. Ezek szenvedik most, hogy a város esetleg kissé szándékosan hátrányba helyezi a területet...)

Sajnos a remények sem a tulajdonosok, sem város, de a közeli község, Mártély számára sem váltak valóra. Itt kell azt is említeni, hogy ez a terület, egy rossz döntés, egy igazságtalan felosztás következtében lett vásárhely belterületének nyilvánítva.

Olyan ez kedves olvasóim, mint a csonka Magyarország. Azok döntöttek, akik nem értenek hozzá, nem ismerték a múltját, szerkezetét, a fejlődéshez szükséges feltételeit; és a kistérséget nem segíteni, hanem csonkítani akarták. Így ma, nem csak csonka Magyarországról beszélünk, amit idegen hatalmak hoztak létre, hanem a mi esetünkben: csonka Mártélyról is. Talán ezen is el kellene gondolkodni, hogy hol kezdjük a gondok megoldását. Ezt a gondot nem idegen hatalmaknak, hanem szomszédainknak köszönhetjük. Időközben bebizonyosodott, hogy akkor is, ha Vásárhelyhez csatolták a hatalmat gyakorló illetékesek, nem kezelik a mártélyi üdülőterületet saját tulajdonukként.

Az évtizedek folyamán itt 284 üdülő épült. A terület közvilágítása, vezetékes telefon hálózata, a Rapcsák időben jött létre, habár ez a szolgáltatók érdeke volt, és nem másé. Az elmúlt évben a csónakkikötők kerültek megvalósításra, anélkül, hogy az érdekeltekkel egyeztetés történt volna.

A személteliszállítási rendje, (ami nem működhet a jelenlegi állapotban.) szintén az érintettek megkérdezése nélkül jött létre.

A strand az idén kellemes pihenésre alkalmas, ez valóban a város eredménye. (Főleg az ott naponta munkálkodó lelkes brigádnak és vezetőjüknek –szerk.) Viszont az undorító kotrógépek, pont a nyár közepéig ott díszlegettek strand közelében.

A „kotrásra” valami förtelmes nagy összeg, ha jól vagyok informálva, a pályázaton 108 millió forint lett nyerve, és a város több tízmilliós összeget ruházott be, egy nagyon kétes eredményű medertisztításra. Ennek a jelentős eredménye, a szakemberek szerint is, nagyon kétséges. Akik véleménye szerint egy kisebb vízfelület esetében, ez a módszer eredményes lehetett, de nem ennek a több kilométeres holtágnak az esetében. Mindegy. Erre volt pénz, és valaki megint meggazdagodhatott. Ma ez a fontos, mint dél-Amerikában.

A Hédi-söröző mögötti úgynevezett Drúzsbá-2 nyomortelephez hasonló, a város tulajdonát képező terület az üdülőterületen, a legkirívóbb szegylene az üdülőkörzetnek, mert ugye annak nevezik. A vendéglátóegységeit el lehet felejteni. A standon létrejött valami ideiglenes öltöző. E helyett a nudista strand létrehozása is jobb, egyszerűbb lett

volna. Annak Szikszósfürdőn legalább van forgalma.

A játszótér felújítása az egyetlen említésre méltó eredménye a városi közbenjárásnak. Köszönjük a gyermekek nevében, mivel mást nem igen tudunk köszönni.

A Természetvédelmi Oktatóközpont, gondolom pottyantós WC-vel működik? Igaz nem lenne akadálya a tervezett mártélyi szennyvíztisztítóra rácsatlakozni, hiszen erre még mindig van lehetőség, de itt megint a város érdekei előtt kell az üdültulajdonosoknak térdre borulni. Ez a mi demokráciánk. Legyen az bármilyen intézkedés, az alapelv napjainkban így működik: engem választottak, akkor hagyjanak a sorsukról dönteni. Igen ám, de ez kultúrált demokratikus közéletben nem így működik. Ott odafigyelnek, kikérik a polgár véleményét, sőt, ha tehetik, alkalmazkodnak a többség akaratahoz, közösen döntenek, nem utasítanak, hanem meggyőznek, tájékoztatnak. Na, hol vagyunk mi még ettől? Mint Makó, Jeruzsálemtől.

A mártélyi üdülőterület marad továbbra is Hódmezővásárhely mostohája, és Mártély továbbra is, csonka Mártély.

Ehhez tudni kell, hogy ha a csatornázás együtt történhetne Mártélyal, az elméletileg és gyakorlatilag is a legkedvezőbb lehetne, de a város más érdekeket képvisel, amire a legközelebbi számunkban fogunk részletesen kitérni.

Tehát ezek az elkerülhetetlen gondok megoldatlansága volt az oka az egyesület feloszlásának. Röviden: a város ejtett bennünket! Az üres ígéretek, az üdültulajdonosok érdekeinek a döntésekben történt figyelmen kívül hagyása okozta azt a közömbösséget, amely a lelkesedés koporsója lett.

Hódmezővásárhely Önkormányzatának egy gonddal kevesebb gondja lett, mi már többet nem panaszkodunk.

Belenyugszunk, hogy esőzés után továbbra is csak bivaly húzta szekérrel tudnánk közlekedni ezen az üdülőterületnek nevezett területen. A Mártélyt megcsonkított, de a rossz döntést nem vitató vásárhelyi Önkormányzat sem gazdagodott csodálatos szépségű és szeretett üdülőterülettel, csak tehernek emlegetik ezt az egészet a város emberei.

A sok rossz mellett, talán egy nagyon jó hír is akad. A Mártélyi Polgárőrségnek köszönhető, hogy aránylag elfogadható rend uralkodik a területen, ha a közlekedés rendjét vásárhely nagy urai időnként nem is tartják be. Ezeknek a polgárőröknek köszönhető, hogy a normálisan pihenni, üdülni vágyó ember is talál néhány örömteli órát a területen, mert evvel, itt más nemigen törődik. Igaz a vásárhelyi rendőrök ki-kiugranak az úti vám beszédésére, de aztán annyit.

Végezetül köszönöm, köszönjük Földesi Gyula úrnak, hogy az egyesület reménytelen helyzetében is próbálta képviselni az üdülőterület jövőjét, bennünket üdültulajdonosokat és nem utolsó sorban a történelmileg nem elválasztható Mártély község érdekeit.

Értékelő megbeszélés

Az Üdülőhely és Faluvédő-szépítő Egyesület 2005. augusztus 26.-án pénteken tartotta a X. Kavalkád programjaiba illesztett Mártélyi Hagyományok Napja rendezvény értékelő megbeszélését. A rendezvényen azok a kézműveseket voltak jelen, akik ebben a programban bemutatókkal és játszóházzal részt vettek.

Az „Add a kezed” Mozgássérültek Egyesületének emlékezetes napja a Tisza parton

Horgászversennyel és egészségügyi ellenőrzéssel egybekötött egész napos baráti találkozót rendezett 2005. július 30-án szombaton az „Add a kezed” Mozgássérültek egyesülete a Hódmezővásárhelyi Dobó Ferenc Horgászegyesület horgásztanyáján. A programok reggel 7 órakor kezdődtek. Fél nyolckor a vállalkozó szellemű horgászok elfoglalták a területeket, és néhány perces etetés után elindult a nemes versengés, amely 1145-kor ért véget. A mérlegelést az eredményhirdetés követte. Különdíjat kapott a legifjabb és a legöregebb horgász...

Gyűlik a társaság...

Szorgos asszonykezek készítik a csipetkét

Kellemes beszélgetés a hűvösben

Önkormányzati hírek

Testületi ülés

Mártély Község Képviselő-testülete 2005. augusztus 29-én megtartotta ülését.

A testület megtárgyalta a 2005. I. féléves költségvetési beszámolót.

A beszámoló kapcsán döntöttek az éves költségvetés bevételeinek és kiadásainak módosításáról.

A testület meghallgatta és elfogadta az Általános Művelődési Központ beszámolóját és külön döntött a tankönyv vásárlás támogatásáról. A testület egyhangúlag hagyta jóvá azt a kérelmet, melyben az intézmény az állami támogatásokon felül minden diák részére biztosítani kívánja az 50 % - os tankönyvvásárlás lehetőségét. Ezzel az Önkormányzat közel 200 e Ft támogatást nyújt a szülők beiskolázási terheinek csökkentésére.

Mártély Község Jegyzője határozati javaslattal élt a település határában lévő az állati hullák tárolását biztosító ATEV konténer bekerítése. A javaslat szerint a konténerhez csak az önkormányzat megbízottjának jelenlétében lehet bejutni és hozzáférni. A kisállatok tetemeit a lakosság továbbra is ingyen elhelyezheti, azonban a nagy állatok tetemeit költségtérítés ellenében rakhatják le a gazdák. Ezzel az intézkedéssel az elmúlt időszak kiemelkedően magas megsemmisítési költségeit szeretné csökkenteni az Önkormányzat.

Szelektív hulladékgyűjtés kezdődhet meg a község területén a közeljövőben. Három szigeten - az Öregfaluban a Boszorkány ABC melletti parkolóban, az Újfaluban a Tornyai utca és a Rákóczi tér sarkán valamint a Kinizsi utca végén - épül ki hulladékártoló egység. Az egységekben három különálló konténerben papír, műanyag és üveg szelektív gyűjtése valósulhat meg. A szigeteket még ebben az évben ki fogják alakítani.

A testület beszámolót hallgatott meg a csatornázási beruházás jelenlegi helyzetéről. Balogh Jánosné elmondta, hogy a beruházással összefüggő adminisztrációs rendszert könyvvizsgáló bevonásával ellenőrizték. A könyvvizsgáló szakmai segítséget nyújt a beruházás teljes időszakában a pénzügyi folyamatok átláthatóságának biztosításában.

Vörös Béla Jegyző határozati javaslatot állított össze a csatornázási beruházás legfontosabb feladatainak összefoglalására. A határozatot a képviselőtestület elfogadta és azt teljes egészében nyilvánosságra hozza a helyi KALÁRIS újságban.

A testület egyhangúlag döntött a felfüggesztett csatornázási beruházás folytatásáról.

Mártély község Önkormányzat 220/2005.(VIII. 29.) számú határozata

Határozat

Mártély Község Önkormányzata a 46/2004. (III.30.) számú határozatával döntött arról, hogy az ÖKOTÁM rendszerrel meg kívánja valósítani a község szennyvíz-csatornázását.

Az előkészítést, és a Csatornamű-társulat jogszerű megalakulását követően 2004. június 23-án megkötötte a Fővállalkozói szerződést a vezetékre és a tisztítóműre. A kivitelezés lebonyolításával az ISTER Kft.-t bízta meg. A pénzmozgások 2004-ben megindultak, a kivitelező cég a Geotorr Rt. a beruházás előkészületeit megtette.

Aláírásra kerültek a lakosság részéről az LTP-szerződések, az önkormányzat és a Víziközmű társulat megkötötte a hitelszerződéseket. Az LTP szerepét a beruházásokban a Pénzügyi Szervezetek Állami felügyelete vizsgálta és jogszerűnek találta (I-I-191/2005).

Az építési napló megnyitásával 2005. nyarán a kivitelezés megkezdődött, de a képviselő-testület – figyelembe véve az ÖKOTÁM rendszer körül felmerült bizonytalanságokat – akként döntött, hogy megvárja az Állami Számvevőszék országos vizsgálatának eredményét, s a szükséges intézkedéseket megteszi, és amennyiben indokolt, szerződés módosításokat kezdeményez.

Az önkormányzat könyvvizsgálói megállapodást is kötött a jogszabályszerű működés maximális biztosítása érdekében.

A könyvvizsgáló javaslatait maradéktalanul végre kívánja hajtani.

Az állami számvevőszéki vizsgálat eredményét áttekinthető megállapítható, hogy két részre bonthatók a törvényességi kifogások.

1. Az önkormányzat gazdálkodásának szabálytalanságai, a helyi önkormányzatokról szóló törvény, a számvitelről szóló törvény és az ezekhez kapcsolódó jogszabályok megsértése az észrevétel tárgya egyrésztől.

A jegyzőkönyvet áttanulmányozva megállapítható, hogy Mártély Önkormányzata ilyen típusú jogszabálysértéseket nem követett el - kisebb kijavításokat, a banki szerződések pontosítását szükséges eszközölni - ezt a könyvvizsgálói vélemény is alátámasztja.

A beruházás adminisztrálása, a csatornamű működése, a pénzmozgások és az ehhez kapcsolódó kötelezettségvállalások megfelelnek a hatályos jogszabályoknak.

Az önkormányzat továbbiakban is körültekintően és jogszerűen kíván eljárni.

Tudomása van az önkormányzatnak arról, hogy feljelentés alapján Szegedi Városi Rendőrkapitányságon nyomozás indult ismeretlen tettes ellen Mártély Község szennyvízberuházásával kapcsolatban, ez ügyben a polgármestert tanúként meghallgatták.

Az önkormányzat a vizsgálat lefolytatásához szükséges dokumentumokat természetesen az eljáró hatóság részére biztosítja, és rögzíteni kívánja, hogy az a tény, hogy jogszabály értelmezési problémák vannak az ÖKOTÁM - rendszerrel kapcsolatban, mely nem jelenti azt, hogy a polgármester vagy a képviselő-testület tagjai szándékosan vagy gondatlanul bűncselekményt követtek volna el.

Rögzíteni kívánja azt a tényt is a képviselő-testület, hogy a polgármesteri-, és a víziközmű társulati elnöki tisztség nem összeférhetetlen, mivel összeférhetetlenséget az ÖTV 33/A (1) bekezdése gazdasági társaságra jelez, a víziközmű-társulat pedig a PTK 685.§ szerint gazdálkodó szervezet.

A hivatkozott jegyzőkönyv is tartalmazza, hogy az Állami Számvevőszék is tett 2003-ban hasonló beruházási konstrukciót megvalósító önkormányzatok és pénztézetek vezetői ellen büntető feljelentést. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Ügyészség a kétszeri panasz ellenére a nyomozást megszüntette.

2. Az észrevételek másik csoportja a jogszabályi háttér átvilágítása. Évek óta folynak ilyen jellegű beruházások, és a Magyar Állam a hatályos jogszabály szerinti támogatást nyújtja az arra jogosultaknak. Történtek jogszabályváltozások is, ezzel együtt a támogatások folyósítása nem szűnt meg.

Megállapítható, hogy az állami szervek között vita alakult ki több jogszabály értelmezése tekintetében. Ezekre a vitákra természetesen Mártély Önkormányzatának nincs ráhatása, a hatályos jogszabályok alapján az eddigi önkormányzati beruházások analógiájával jár el.

Tartalmazza a számvevőszéki jelentés azt is, hogy a rendszert folyamatosan a jogszabályváltozásokhoz igazították az abban résztvevők, elsősorban az ÖKOTÁM alapítvány és a Geotorr Rt.

Megállapítható, hogy kormányzati álláspont az átfogó módosítás - amely természetesen a folyamatban lévő, korábban hatályos jogszabályok szerint kötött beruházásokat illetve szerződéseket nem befolyásolhatja hátrányosan - és az, hogy elvonásokkal az önkormányzatokat ne hozzák lehetetlen helyzetbe, amelyre egyébként az ÁSZ is utal.

Fentieket, valamint azt a tényt is figyelembe véve, hogy Mártély Önkormányzata számára az eredeti állapot helyreállítása több tízmillió forintos kárral járna, felkéri a képviselő-testület a Geotorr Rt.-t a megkezdett kivitelezés folytatására és a szerződésekben rögzítettek teljesítésére.

Az önkormányzat a Geotorr Rt. eddigi kötbérgényét nem ismeri el.

Mártély, 2005. augusztus 29.

Balogh Jánosné
polgármester

Az Olvasókör kirándult

A Mártélyi Olvasókör tagjai augusztus 28-án a vajdasági testvértelepülésünkre, Zentagunarasra látogattak, ahol részt vettek az Új Kenyér ünnepe alkalmából szervezett rendezvényeken. A kulturális programsorozatban fellépett a kiváló mártélyi Optimista Csoport is.

ÁMK hír

Lassan vége a vakációnak, megkezdődik a tanítás. A mártélyi Általános Iskola augusztus 31-én Tanévnyitó ünnepséget rendezett a Faluházban.

Az Idősek Napközi Otthonának szeptemberi programja

- 5-6-án Térítési díjak befizetése a pénztári órák alatt.
- 8-án Közös névnapi köszöntő – Mária, Rózsa, Mihály – 10 órától
- 9-én Fényterápiás kezelés 9 órától
- 15-én Így telt a nyár – élménybeszámoló – 10 órától
- 22-én Szent-Mihály Hava – népszokások, hagyományok – 10 órától
- 23-án Fényterápiás kezelés 9 órától
- 29-én Fehérnemű vásár 9. 30 órától

Minden kedden és szerdán gyógymasszírozás előjegyzés szerint, a kézimunkázók csoportfoglalkozása és ültorna időseknek 10 órától szerda délelőttönként, – hétfőn és csütörtökön délután 3-4 óráig az Optimista Csoport próbái. Felkészülés az Idősek Napjára – október 29.

Szeptember 4-től a Gyógyszertár a megszokott nyitva tartással működik.

Az orvosi rendelés idejéről érdeklődjenek!

Klubvezetőség

Az egyházak hírei

A római Katolikus Egyház vasárnaponként fél 12-kor várja a híveket községünk templomába, ahol Seidl Ambrus plébános úr tart Szentmisét.

Vasárnaponként 11 órától Kocsis Tamás ref. lelkész tart Istentiszteletet az imaházban, melyre várják a gyülekezet tagjait.

Apróhírdetések

Április 16-án ismét megnyitott, és eredeti minőségű **Mónus féle** finomságokkal várja vendégeit a Petőfi utca sarkán lévő lángossütő!

Favágást vállalok. Ugyanott gázpumpa eladó. Mártély, Béke u. 8. Mobil: (30) 621-6293.

Többféle ízletes **mézfajta** kapható. Petőfi u. 2.

Zippzárvarrás, ruhajavítást, alja felvarrást vállalok. Békési Sándorné. Mártély, Kinizsi u. 17. sz. alatt. Tel: 228-161, (30) 462-7302. Ugyanott: (tartósítószer-mentes) savanyított hasáb, és apró káposzta folyamatosan kapható - egész nap.

Beépített és hordozható **cserépkályhák** átrakása, tisztítása, javítása. Nagy Zsolt. Érdeklődni: a (70) 215-6023-as mobilszámon.

Akácsméz van eladó. Ady E. u. 3.

Festést, mázolás, tapétázást, homlokzatfestést, számlaképesen, referenciával, rövid határidőre, modern anyagok-

kal, garanciával vállalok. Kis Zoltán Mártély, Táncsics M. u. 8. Tel.: (70) 215-9749.

Benzines **betonkeverő** bérelhető. Kiskertek rotálását, kerítésoszlopok lefűrészt, kerítések teljes körű kivitelezését vállalom. Ugyanitt gépi talajfúró bérelhető. Tel.: (30) 265-2305.

Brit rövidszőrű kiscicák eladók. Oltva, törzskönyvvel, szelídek, szobatiszták, gyermekszeretők. Irányár: 20 E Ft-tól. Tel.: (20) 455 4880.

200 literes **villanybojler**, segédmotor és összeállítógép eladó. Tel.: (20) 250-7990.

BERETTA C 24-es gázkazán eladó. Új, garanciás. Irányár: 145 E Ft. Tel.: (20) 255-1636.

Mangalica süldők és malacok eladók. Tel.: (30)910-0598

Értesítjük a tisztelt vásárlókat, hogy a **"Boszorkány" ABC** szeptember 3-tól szombaton és vasárnap csak déli 12-ig tart nyitva!

HALÁLESET:

Papp Ferenc, Mártély Tanya 153.

Közérdekű telefonszámok

- Mentő: 241-680 Közp. szám: 104
- Közzet megbízott: (20) 2095-336
- Polgárőrség: 228-043
- Rendőrség Hmvhely: 535-960 Közp. szám: 107
- Tűzoltóság Hmvhely: 242-233 Közp. szám: 105
- Polgármesteri Hivatal: 528-062
- Idősek Klubja: 228-038
- Iskola: 528-060
- Óvoda: 228-035
- Anya- és Csecsemővédő Intézet: 228-450

Impresszum

Szerkeszti: Lupus Design Bt. Munkatársak: Farkas Zoltán szerkesztő, Borsos József, Pósz Péter, Sajti Imréné, Sándorné János Mária, Zsótér Gábor, Balázs Jánosné tiszteletbeli munkatárs, az egykori mártélyi újság megálmodója, elindítója. Szerkesztőség: Mártély, Tiszai u. 14. Tel: 228-556, E-mail: lupus@uze.net Kiadja: Mártély község Önkormányzata. Nyomdai előkészítés: Tóth Zsolt. Nyomdai munkálatok: Szoliter Nyomda - Hódmezővásárhely, Szabadság tér 73.